

ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ТЕОРЕТИЧНОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

циклу професійної підготовки (варіативна (вільного вибору студента) частина)
Основи нейропсихології

Для підготовки фахівців
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
галузі знань: 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальності: 053 Психологія (3 курс)
за освітньо-професійної програмою:
Психологія

Методичні рекомендації до навчальної дисципліни “Основи нейропсихології” для підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань: 05 Соціальні та поведінкові науки спеціальності: 053 Психологія складена для реалізації освітньо-професійної програми: Психологія (3 курс).

РОЗРОБНИКИ:

кандидат психологічних наук, доцент кафедри теоретичної та практичної психології
О.М.Савиченко

Методичні рекомендації затверджені на засіданні кафедри теоретичної та практичної психології
“24” травня 2018 року, протокол № 12.

Схвалено методичною комісією соціально-психологічного факультету
“20” червня 2018 року, протокол №10.

ВСТУП

Програму нормативної дисципліни «Основи нейропсихології» складено відповідно до місця та значення дисципліни за структурно-логічною схемою, передбаченою освітньо-професійною програмою бакалавра з напрямку підготовки 053 Психологія. Вона охоплює всі змістові модулі, визначені освітньо-професійною програмою для мінімальної кількості годин, передбачених державним стандартом освіти.

Предметом вивчення курсу «Основи нейропсихології» є основні принципи роботи мозку людини в контексті психологічної допомоги та турботи про психічне здоров'я.

Міждисциплінарні зв'язки: курс «Основи нейропсихології» пов'язаний з курсами «Загальна психологія», «Вікова психологія», «Основи психотерапії».

МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСУ

Мета викладання дисципліни «Основи нейропсихології» - набуття майбутніми психологами знань про основні принципи роботи мозку людини в контексті психологічної допомоги та турботи про психічне здоров'я.

Завдання вивчення дисципліни:

- ознайомити студентів з будовою та закономірностями функціонування мозку людини.
- Проаналізувати ресурси розвитку мозкової активності
- Вивчити особливості виникнення когнітивних та поведінкових порушень
- Проаналізувати нейромеханізми розвитку психічних розладів на різних вікових етапах
- Познайомитися з особливостями нейродіагностики та нейрокорекції
- Навчитися здійснювати психоедукацію про основні механізми роботи мозку
- Навчитися створювати програми нейродіагностики та розвитку

Інтегральна компетентність.

Здатність розв'язувати складні задачі й проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК10. Здатність працювати в команді.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

СК1. Знання категоріально-понятійного апарату психології.

СК2. Здатність самостійно збирати та критично опрацювати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК6. Уміння організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову). Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту.

СК8. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

СК 9. Навички міжособистісного спілкування та роботи в команді у процесі професійної діяльності

Програмні результати навчання

1. Демонструвати розуміння закономірностей та особливостей розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань
2. Ілюструвати прикладами закономірності та особливості функціонування та розвитку психічних явищ
3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел для вирішення професійних завдань в т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій
4. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.
5. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до запиту.

Методи навчання

- Лекції, практичні заняття, самостійна робота (опрацювання теоретичних питань, основних понять, конспектування першоджерел), підготовка повідомлень, виготовлення роздаткових та робочих матеріалів, створення нейропсихологічної гри.

Методи оцінювання

- Усне та письмове опитування, аудиторні модульні контрольні роботи, заліки, перевірка рівня засвоєння теми, винесеної на самостійне опрацювання.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість модулів – 3	Спеціальність 053 «Психологія»	Обов'язкова	
Змістових модулів – 6	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Рік підготовки	
Загальна кількість годин – 90	Освітня кваліфікація: бакалавр з психології	2-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 ; для самостійної роботи студента – 3		Семестр	
		III	III
		Лекції	
		16 год.	4 год.
		Практичні	
		20 год.	6 год.
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
		Самостійна робота	
		42 год.	68 год.
		Індивідуальні завдання	
		12 год.	12 год.
	Вид контролю		
	Залік	Залік	

* Виконання ІНДЗ (ПОЗ) здійснюється за рахунок годин на самостійне опрацювання

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 37,7% : 62,2%

для заочної форми навчання – 11% : 89%

РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ ЗА ТЕМАМИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	У тому числі				У тому числі			
	Всього	Лекції	Практичні	Самостійна робота	Всього	Лекції	Практичні	Самостійна робота
	90	16	20	54	90	4	6	80
Модуль 1. РОЗВИТОК МОЗКУ: ВЗАЄМОДІЯ БІОЛОГІЇ ТА СЕРЕДОВИЩА								
Змістовий модуль 1. Розвиток та організація мозку.								
Еволюція нервової системи і мозок людини		2		2		2		3
Хімічні речовини та процеси розвитку мозку			2	2				3
Принципи будови мозку		2	2	2				3
Генетичні аспекти в нейропсихології				2				3
Змістовий модуль 2. Нейрогенез.								
Мозок і соціальний розвиток людини			2	2			2	3
Розвиток мозку і культура		2		2				3
Віковий розвиток нервової системи				2				3
Виконання ІНДЗ (ПОЗ)*				4				5
Разом за I модулем	30	6	6	18	30	2	2	26
Модуль 2. НЕЙРОБІОЛОГІЯ ТА ПСИХІЧНЕ ЗДОРОВ'Я								
Змістовий модуль 3. Функціональна та поведінкова нейропсихологія								
Функції мозку: розвиток та порушення				2				3
Нейропсихологія когнітивних та поведінкових проблем		2		2				3
Поведінкові розлади та проблемна поведінка			2	2			2	3
Профілактика захворювань мозку та лікування				2				3
Змістовий модуль 4. Нейробіологія психічних розладів								
Нейробіологія дитячих розладів			2	2				3
Нейробіологія тривожних розладів та депресії		2	2	2		2		3
Нейробіологія стресу та травми			2	2				3
Виконання ІНДЗ (ПОЗ)*				4				5
Разом за II модулем	30	4	8	18	30	2	2	26
Модуль 3. ПРАКТИЧНА НЕЙРОПСИХОЛОГІЯ								
Змістовий модуль 5. Нейропсихологічна діагностика								
Клінічні дослідження мозку				2				3
Психометричні інструменти в нейропсихології		2	2	2				3
Нейродіагностика дітей та дорослих				2				3
Змістовий модуль 6. Розвиток та стимуляція мозку								
Стратегії розвитку мозку		2		2				3
Нейрогімнастика та нейрокорекція			2	2			2	3
Психотерапевтичні підходи та нейропсихологія		2		2				3
Ігрова діяльність у розвитку мозку			2	2				3
Виконання ІНДЗ (ПОЗ)*				4				7
Разом за III модулем	30	6	6	18	30	0	2	28

РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Самостійна робота є невід'ємною складовою вивчення навчальної дисципліни. Вона здійснюється за такими напрямками:

- підготовка теоретичних питань до практичних занять;
- виконання практичних (професійно-орієнтованих) завдань;
- підготовка до підсумкової модульної роботи;
- підготовка до заліку.

Підготовка теоретичних питань до практичних занять передбачає опрацювання питань теми практичного заняття. Ці питання розглядаються під час лекції, або виносяться на самостійне опрацювання.

Алгоритм підготовки.

- Визначте питання для підготовки (слід розглянути всі питання, зазначені у плані практичного заняття).
- Візьміть у бібліотеці університету (читальному залі або на кафедрі) джерела, зазначені у списку основної літератури до заняття. При підборі літератури можна користуватися бібліотечними каталогами (алфавітним, предметним або систематичним).
- Визначте розділи (теми або параграфи), в яких розкрито питання практичного заняття.
- Прочитайте ці розділи.
- Складіть план (простий або складний) відповіді на кожне питання.
- Опрацюйте основні поняття, які слід засвоїти.
- Проаналізуйте, як опрацьований матеріал, пов'язаний з іншими питаннями теми.
- Для кращого засвоєння та запам'ятовування матеріалу складіть короткий конспект, схеми, таблиці або графіки по прочитаному матеріалу.
- Визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які Ви недостатньо зрозуміли. З цими питаннями можна звернутися на консультації до викладача.
- Перевірте, як Ви засвоїли опрацьоване питання.

При виконанні **практичних (професійно-орієнтованих) завдань** керуйтеся рекомендаціями, що є до практичних занять.

Підготовка до лабораторного заняття передбачає роботу за алгоритмом професійно-орієнтованого завдання.

Підготовка до підсумкової модульної роботи (ПМР) та заліку має на меті узагальнення та систематизацію знань з окремого модуля або дисципліни у цілому.

Алгоритм виконання

- Ознайомтеся з переліком питань та завдань до ПМР або заліку.
- Підберіть підручники, інструктивно-методичні матеріали або іншу довідкову літературу, необхідну для підготовки (її перелік Ви можете знайти в робочій програмі або інструктивно-методичних матеріалах).
- Перегляньте зміст кожного питання, користуючись власними конспектами або підручниками.
- Визначте рівень знань з кожного питання.
- Визначте питання, які потребують ретельнішої підготовки (опрацювання додаткової літератури, складання конспектів, схем, виконання окремих завдань тощо). З цією метою зверніться до алгоритму підготовки теоретичних питань до практичних занять.
- Для самоперевірки перекажіть теоретичні питання або виконайте практичне завдання.

Примітка: якщо ви маєте труднощі у підготовці окремих теоретичних питань або виконанні практичних завдань, можете звернутися за консультацією до викладача. Час проведення консультацій зазначений у Графіку проведення консультацій (кафедра соціальної та практичної психології).

МОДУЛЬ 1. РОЗВИТОК МОЗКУ: ВЗАЄМОДІЯ БІОЛОГІЇ ТА СЕРЕДОВИЩА

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	У тому числі				У тому числі			
	Всього	Лекції	Практичні	Самостійна робота	Всього	Лекції	Практичні	Самостійна робота
	90	16	20	54	90	4	6	80

Модуль 1. РОЗВИТОК МОЗКУ: ВЗАЄМОДІЯ БІОЛОГІЇ ТА СЕРЕДОВИЩА

Змістовий модуль 1. Розвиток та організація мозку.

Еволюція нервової системи			2				3
Хімічні речовини та процеси розвитку мозку		2	2	2		2	3
Принципи будови мозку		2	2	2			3
Генетичні аспекти в нейропсихології				2			3

Змістовий модуль 2. Нейрогенез.

Мозок і соціальний розвиток людини			2	2			2	3
Розвиток мозку і культура		2		2				3
Віковий розвиток нервової системи				2				3
Виконання ІНДЗ (ПОЗ)*				4				5
Разом за I модулем	30	6	6	18	30	2	2	26

Лекційний курс

Лекційне заняття №1

Тема 1: Еволюція нервової системи.

1. Еволюція нервової системи
2. Унікальність людського мозку
3. Теорія триєдиного мозку. Три еволюційні підсистеми

Основні поняття	<i>Еволюція, ембріогенез, кора головного мозку, лімбічна система, неокортекс, рептильний мозок, лобна кора, підкірка, префолітальна кора, гіпокамп</i>
------------------------	--

Завдання для самостійної роботи

▪ опрацювати питання та поняття теми	2 години
--------------------------------------	----------

Література

Основна література:

- Мозг, познание, разум: введение в когнитивные нейронауки: в 2 ч. / под ред. Б. Баарса, Н. Гейдж ; пер. с англ. под ред. проф. В. В. Шульговского. — М. : БИНОМ. Лаборатория знаний, 2014.
- Свааб Д.Ф. Наш творчий мозок. – Харків: Клуб Сімейного Дозвілля, 2019. – 463 с.

Додаткова література:

- Атлас «Нервная система человека. Строение и нарушения». Под редакцией В.М.Астапова и Ю.В. Микадзе. 4-е издание, перераб. и доп. — М.: ПЕР СЭ, 2004. — 80 с.
- Каменская М.А. Основы нейробиологии : учебник для вузов М. А. Каменская, .\ А.А. Каменский.- М.: Дрофа, 2014.- 365 с.
- Коэн Л. Удивительные истории о мозге, или рекорды памяти коноплянки. – М.: ООО Группа Компаний «РИПОЛ классик», 2016. – 266с.
- Лурия А.Р. Основы нейропсихологии. Учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. — М.: Академия, 2003. — 384 с.
- Прибрам К. Языки мозга. Экспериментальные парадоксы и принципы нейропсихологии. – М.: Прогресс, 1975. – 464с.
- Сигел Д. Д., Брайсон Т. П. Воспитание с умом. 12 революционных стратегий всестороннего развития мозга вашего ребенка. - Издательство: Эксмо, 2014. - 256с.
- Сигел Д., Брайсон Т. Секреты мозку. 12 стратегій розвитку дитини. – К.: Наш формат, 2017. – 192с.
- Танзи Р., Чопра Д. Совершенный мозг. – М.: Эксмо, 2014. – 400с.

Тема 2: Хімічні речовини та процеси розвитку мозку.

1. Нейрони, синапси та нейронні мережі
2. Концепція нейропластичності. Синаптогенез, апоптоз, прунінг, нейрогенез, мієлінізація
3. Нейромедіатори та їх функції
4. Роль хімічних речовин у розвитку мозкових функцій та дисфункцій

Основні поняття	<i>Нейрони, синапси, нейронні мережі, гормони, нейромедіатори, нейротрансміттери, дофамін, серотонін, ендорфін, окситоцин, адреналін, норадреналін, мелатонін, вазопресин, енкефаліни, каннабіоїди, фенілетиламін, вазопресин, феромони, копуліни, тестостерон, естрогени, естрадіол, пролактин, прогестерон</i>
------------------------	--

Завдання для самостійної роботи

▪ опрацювати питання та поняття теми	2 години
--------------------------------------	----------

Література

Основна література:

- Каменская М.А, Каменский А.А. Основы нейробиологии. - М.: Дрофа, 2014. - 372 с.
- Хомская Е. Д. Х. Нейропсихология: 4-е издание. — СПб.: Питер, 2005. — 496 с.
- Мозг, познание, разум: введение в когнитивные нейронауки: в 2 ч. / под ред. Б. Баарса, Н. Гейдж ; пер. с англ. под ред. проф. В. В. Шульговского. — М. : БИНОМ. Лаборатория знаний, 2014.

Додаткова література:

- Бэнкс Э., Хиршман Л. На одной волне. Нейробиология гармоничных отношений. - Издательство: Манн, Иванов и Фербер, 2015. – 304с.
- Дойдж Н. Пластичность мозга. Потрясающие факты о том, как мысли способны менять структуру и функции нашего мозга. – М.: Эксмо, 2011. – 544с.
- Каменская М.А. Основы нейробиологии : учебник для вузов М. А. Каменская, .\ А.А. Каменский.- М.: Дрофа, 2014.- 365 с.
- Коэн Л. Удивительные истории о мозге, или рекорды памяти коноплянки. – М.: ООО Группа Компаний «РИПОЛ классик», 2016. – 266с.

- Прибрам К. Языки мозга. Экспериментальные парадоксы и принципы нейропсихологии. – М.: Прогресс, 1975. – 464с.
- Сигел, ДэниелС. Внимательный мозг. Научный взгляд на медитацию / Дэниел Сигел ; пер. с англ. А. Анваера ; [науч. ред. Е. Пустошкин]. — М. : Манн, Иванов и Фербер, 2016. — 336 с.
- Танзи Р., Чопра Д. Совершенный мозг. – М.: Эксмо, 2014. – 400с.
- Тонконогий И., Пуанте А. Клиническая нейропсихология. — СПб.: Питер, 2007. — 528 с.

Лекційне заняття №2

Тема: Принципи будови мозку

1. Зонування кори головного мозку
2. Центральна і периферична нервові системи
3. Інтеграція двох півкуль головного мозку

Основні поняття	<i>Кора головного мозку, центральна нервова система, периферична нервова система, права півкуля, ліва півкуля, вегетативна / соматична Н.С., симпатична / парасимпатична Н.С.</i>
------------------------	---

Завдання для самостійної роботи

▪ опрацювати питання та поняття теми	2 години
--------------------------------------	----------

Література

Основна література:

- Хомская Е. Д. Х. Нейропсихология: 4-е издание. — СПб.: Питер, 2005. — 496 с.
- Мозг, познание, разум: введение в когнитивные нейронауки: в 2 ч. / под ред. Б. Баарса, Н. Гейдж ; пер. с англ. под ред. проф. В. В. Шульговского. — М. : БИНОМ. Лаборатория знаний, 2014.
- Свааб Д.Ф. Наш творчий мозок. – Харків: Клуб Сімейного Дозвілля, 2019. – 463 с.

Додаткова література:

- Атлас «Нервная система человека. Строение и нарушения». Под редакцией В.М.Астапова и Ю.В. Микадзе. 4-е издание, перераб. и доп. — М.: ПЕР СЭ, 2004. — 80 с.
- Каменская М.А. Основы нейробиологии : учебник для вузов М. А. Каменская, \ А.А. Каменский.- М.: Дрофа, 2014.- 365 с.
- Коэн Л. Удивительные истории о мозге, или рекорды памяти коноплянки. – М.: ООО Группа Компаний «РИПОЛ классик», 2016. – 266с.
- Лурия А.Р. Основы нейропсихологии. Учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. — М.: Академия, 2003. — 384 с.
- Прибрам К. Языки мозга. Экспериментальные парадоксы и принципы нейропсихологии. – М.: Прогресс, 1975. – 464с.
- Сигел Д. Д., Брайсон Т. П. Воспитание с умом. 12 революционных стратегий всестороннего развития мозга вашего ребенка. - Издательство: Эксмо, 2014. - 256с.
- Сігел Д., Брайсон Т. Секрети мозку. 12 стратегій розвитку дитини. – К.: Наш формат, 2017. – 192с.
- Спрингер С, Дейч Г. Левый мозг, правый, мозг.: Пер. с англ. — М.: Мир, 1983. — 256с.
- Танзи Р., Чопра Д. Совершенный мозг. – М.: Эксмо, 2014. – 400с.
- Тонконогий И., Пуанте А. Клиническая нейропсихология. — СПб.: Питер, 2007. — 528 с.
- Фрит К. Мозг и душа. Как нервная деятельность формирует наш внутренний мир. –Астрель: Corpus, 2015. – 336с.
- Хансон Р., Мендиус Р. Мозг и счастье. Загадки современной нейропсихологии. – Изд-во «Эксмо», 2011. – 320с.

Лекційне заняття №3

Тема 1: Розвиток мозку і культура

1. Дзеркальні нейрони. Нейронні шляхи для здорових стосунків. Оцінка стосунків за системою С.А.Р.Е.
2. Мова та розвиток мозку.
3. Духовність і віра в нейропсихології
4. Освіта, політика, мистецтво та інші культурні фактори розвитку мозку

Основні поняття	<i>Нейрони, дзеркальні нейрони, нейронні мережі, С.А.Р.Е., нейроінтеграція, регенерація</i>
------------------------	---

Завдання для самостійної роботи

▪ опрацювати питання та поняття теми	2 години
--------------------------------------	----------

Література

Основна література:

- Хомская Е. Д. Х. Нейропсихология: 4-е издание. — СПб.: Питер, 2005. — 496 с.
- Мозг, познание, разум: введение в когнитивные нейронауки: в 2 ч. / под ред. Б. Баарса, Н. Гейдж ; пер. с англ. под ред. проф. В. В. Шульговского. — М. : БИНОМ. Лаборатория знаний, 2014.
- Свааб Д.Ф. Наш творчий мозок. – Харків: Клуб Сімейного Дозвілля, 2019. – 463 с.

Додаткова література:

- Бэнкс Э., Хиршман Л. На одной волне. Нейробиология гармоничных отношений. - Издательство: Манн, Иванов и Фербер, 2015. – 304с.
- Газзанига М. Кто за главного? Свобода воли с точки зрения нейробиологии. – М.: АСТ, 2017. – 368с.
- Дойдж Н. Пластичность мозга. Потрясающие факты о том, как мысли способны менять структуру и функции нашего мозга. – М.: Эксмо, 2011. – 544с.
- Коэн Л. Почему девочки не хуже мальчиков разбираются в математике. – М.: РИПОЛ классик, 2016. – 267с.
- Коэн Л. Удивительные истории о мозге, или рекорды памяти коноплянки. – М.: ООО Группа Компаний «РИПОЛ классик», 2016. – 266с.
- Ньюберг Э., Д'Аквилы Ю., Рауз В. Тайна Бога и наука о мозге Нейробиология веры и религиозного опыта. – М.: Эксмо, 2013. – 320с.
- Ньюберг Э., Уолдман М. Р. Как Бог влияет на ваш мозг: Революционные открытия в нейробиологии. - М. : Эксмо, 2012. — 576 с.
- Прибрам К. Языки мозга. Экспериментальные парадоксы и принципы нейропсихологии. – М.: Прогресс, 1975. – 464с.
- Сакс О. - Музыкафилия: Сказки о музыке и о мозге. - М.: Кноpf, 2007. - 54 с.
- Сигел Д. Д., Брайсон Т. П. Воспитание с умом. 12 революционных стратегий всестороннего развития мозга вашего ребенка. - Издательство: Эксмо, 2014. - 256с.
- Сиротюк А.Л. Нейропсихологическое и психофизиологическое сопровождение обучения. — М.: ТЦ Сфера, 2003. — 288 с.
- Сигел Д., Брайсон Т. Секреты мозку. 12 стратегій розвитку дитини. – К.: Наш формат, 2017. – 192с.
- Танзи Р., Чопра Д. Совершенный мозг. – М.: Эксмо, 2014. – 400с.
- Фритт К. Мозг и душа. Как нервная деятельность формирует наш внутренний мир. –Астрель: Corpus, 2015. – 336с.
- Хансон Р., Мендиус Р. Мозг и счастье. Загадки современной нейропсихологии. – Изд-во «Эксмо», 2011. – 320с.
- Цветков А.В., Хуснутдинов С.И. Нейропсихология и нейропедагогика подростка. – М.: ООО Спорт и культура-2000, 2015. – 43с.

Тема 2: Віковий розвиток нервової системи

1. Внутрішньоутробний розвиток і мозок
2. Розвиток мозку дитини та підлітка
3. Нейрогенез у дорослому мозку. Проблеми старіння мозку

Основні поняття	<i>Нейрогенез, інтеграція, диференціація, дозрівання, синаптогенез, прунінг, міелінізація, соціальний синапс, асинхронність, соціальні мережі, нейроінтеграція, нейропластичність</i>
------------------------	---

Завдання для самостійної роботи

▪ опрацювати питання та поняття теми	2 години
--------------------------------------	----------

Література

Основна література:

- Каменская М.А, Каменский А.А. Основы нейробиологии. - М.: Дрофа, 2014. - 372 с.
- Хомская Е. Д. Х. Нейропсихология: 4-е издание. — СПб.: Питер, 2005. — 496 с.
- Мозг, познание, разум: введение в когнитивные нейронауки: в 2 ч. / под ред. Б. Баарса, Н. Гейдж ; пер. с англ. под ред. проф. В. В. Шульговского. — М. : БИНОМ. Лаборатория знаний, 2014.
- Свааб Д.Ф. Наш творчий мозок. – Харків: Клуб Сімейного Дозвілля, 2019. – 463 с.

Додаткова література:

- Атлас «Нервная система человека. Строение и нарушения». Под редакцией В.М.Астапова и Ю.В. Микадзе. 4-е издание, перераб. и доп. — М.: ПЕР СЭ, 2004. — 80 с.
- Бэнкс Э., Хиршман Л. На одной волне. Нейробиология гармоничных отношений. - Издательство: Манн, Иванов и Фербер, 2015. – 304с.
- Глозман Ж. М.Г 547 Нейропсихология детского возраста : учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. — М. : Издательский центр «Академия», 2009. — 272 с.
- Дойдж Н. Пластичность мозга. Потрясающие факты о том, как мысли способны менять структуру и функции нашего мозга. – М.: Эксмо, 2011. – 544с.
- Микадзе Ю. Нейропсихология детского возраста: Учебное пособие. — СПб.:Питер, 2008. — 288 е.
- Руководство по детской и подростковой психиатрии : в 2 т. / Междунар. асоц. дет. и подростков. психиатрии и смеж. спец. (IACAPAP); Асоц. психиатров Украины; под ред. Джозефа М.; пер. с англ. - 2018.
- Сигел Д. Д., Брайсон Т. П. Воспитание с умом. 12 революционных стратегий всестороннего развития мозга вашего ребенка. - Издательство: Эксмо, 2014. - 256с.
- Сиротюк А.Л. Нейропсихологическое и психофизиологическое сопровождение обучения. — М.: ТЦ Сфера, 2003. — 288 с.
- Сигел Д., Брайсон Т. Секрети мозку. 12 стратегій розвитку дитини. – К.: Наш формат, 2017. – 192с.
- Танзи Р., Чопра Д. Совершенный мозг. – М.: Эксмо, 2014. – 400с.
- Цветков А.В., Хуснутдинов С.И. Нейропсихология и нейропедагогика подростка. – М.: ООО Спорт и культура-2000, 2015. – 43с.
- Цветкова Л.С., Цветков А.В. Нейропсихологическое консультирование в практике психолога образования. – М.: Спорт и Культура – 2000, 2012. – 77с.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 1

Тема: Хімічні речовини та процеси розвитку мозку

1. Нейрони, синапси та нейронні мережі
2. Концепція нейропластичності. Синаптогенез, апоптоз, прунінг, нейрогенез, мієлінізація
3. Нейромедіатори та їх функції
4. Роль хімічних речовин у розвитку мозкових функцій та дисфункцій

Основні поняття	<i>Нейрони, синапси, нейронні мережі, гормони, нейромедіатори, нейротрансміттери, дофамін, серотонін, ендорфін, окситоцин, адреналін, норадреналін, мелатонін, вазопресин, енкефаліни, каннабіоїди, фенілетиламін, вазопресин, феромони, копуліни, тестостерон, естрогени, естрадіол, пролактин, прогестерон</i>
------------------------	--

Завдання для самостійної роботи

<ul style="list-style-type: none"> ▪ опрацювати питання та поняття теми ▪ виконати завдання для практичної роботи 	<p>1 година</p> <p>1 година</p>
---	---------------------------------

Практична частина	<p><i>Схематично зобразити:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Будову нейрона • Синаптогенез, апоптоз, прунінг, нейрогенез, мієлінізацію • Нейромедіатори та їх основні функції
--------------------------	--

Література

Основна література:

- Каменская М.А, Каменский А.А. Основы нейробиологии. - М.: Дрофа, 2014. - 372 с.
- Хомская Е. Д. Х. Нейропсихология: 4-е издание. — СПб.: Питер, 2005. — 496 с.
- Мозг, познание, разум: введение в когнитивные нейронауки: в 2 ч. / под ред. Б. Баарса, Н. Гейдж ; пер. с англ. под ред. проф. В. В. Шульговского. — М. : БИНОМ. Лаборатория знаний, 2014.

Додаткова література:

- Бэнкс Э., Хиршман Л. На одной волне. Нейробиология гармоничных отношений. - Издательство: Манн, Иванов и Фербер, 2015. – 304с.
- Дойдж Н. Пластичность мозга. Потрясающие факты о том, как мысли способны менять структуру и функции нашего мозга. – М.: Эксмо, 2011. – 544с.
- Каменская М.А. Основы нейробиологии : учебник для вузов М. А. Каменская, \ А.А. Каменский.- М.: Дрофа, 2014.- 365 с.
- Коэн Л. Удивительные истории о мозге, или рекорды памяти коноплянки. – М.: ООО Группа Компаний «РИПОЛ классик», 2016. – 266с.
- Прибрам К. Языки мозга. Экспериментальные парадоксы и принципы нейропсихологии. – М.: Прогресс, 1975. – 464с.
- Сигел, ДэниелС. Внимательный мозг. Научный взгляд на медитацию / Дэниел Сигел ; пер. с англ. А. Анваера ; [науч. ред. Е. Пустошкин]. — М. : Манн, Иванов и Фербер, 2016. — 336 с.
- Танзи Р., Чопра Д. Совершенный мозг. – М.: Эксмо, 2014. – 400с.
- Тонконогий И., Пуанте А. Клиническая нейропсихология. — СПб.: Питер, 2007. — 528 с.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 2

Тема: Принципи будови мозку

1. Зонування кори головного мозку
2. Центральна і периферична нервові системи
3. Інтеграція двох півкуль головного мозку

Основні поняття	<i>Кора головного мозку, центральна нервова система, периферична нервова система, права півкуля, ліва півкуля, вегетативна / соматична Н.С., симпатична / парасимпатична Н.С.</i>
------------------------	---

Завдання для самостійної роботи

▪ опрацювати питання та поняття теми	1 година
▪ виконати завдання для практичної роботи	1 година

Практична частина	<i>Схематично зобразити:</i> <ul style="list-style-type: none">• Центральну і периферичну Н.С.• Праву і ліву півкулі головного мозку• Основні структури головного мозку (за Блумом) <i>Виготовити модель мозку у формі рукавички (завдання виконується на заняття)</i>
--------------------------	--

Література

Основна література:

- Хомская Е. Д. Х. Нейропсихология: 4-е издание. — СПб.: Питер, 2005. — 496 с.
- Мозг, познание, разум: введение в когнитивные нейронауки: в 2 ч. / под ред. Б. Баарса, Н. Гейдж ; пер. с англ. под ред. проф. В. В. Шульговского. — М. : БИНОМ. Лаборатория знаний, 2014.
- Свааб Д.Ф. Наш творчий мозок. – Харків: Клуб Сімейного Дозвілля, 2019. – 463 с.

Додаткова література:

- Атлас «Нервная система человека. Строение и нарушения». Под редакцией В.М.Астапова и Ю.В. Микадзе. 4-е издание, перераб. и доп. — М.: ПЕР СЭ, 2004. — 80 с.
- Каменская М.А. Основы нейробиологии : учебник для вузов М. А. Каменская, \ А.А. Каменский.- М.: Дрофа, 2014.- 365 с.
- Коэн Л. Удивительные истории о мозге, или рекорды памяти коноплянки. – М.: ООО Группа Компаний «РИПОЛ классик», 2016. – 266с.
- Лурия А.Р. Основы нейропсихологии. Учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. — М.: Академия, 2003. — 384 с.
- Прибрам К. Языки мозга. Экспериментальные парадоксы и принципы нейропсихологии. – М.: Прогресс, 1975. – 464с.
- Сигел Д. Д., Брайсон Т. П. Воспитание с умом. 12 революционных стратегий всестороннего развития мозга вашего ребенка. - Издательство: Эксмо, 2014. - 256с.
- Сигел Д., Брайсон Т. Секреты мозга. 12 стратегий розвитку дитини. – К.: Наш формат, 2017. – 192с.
- Спрингер С, Дейч Г. Левый мозг, правый, мозг.: Пер. с англ. — М.: Мир, 1983. — 256с.
- Танзи Р., Чопра Д. Совершенный мозг. – М.: Эксмо, 2014. – 400с.
- Тонконогий И., Пуанте А. Клиническая нейропсихология. — СПб.: Питер, 2007. — 528 с.
- Фрит К. Мозг и душа. Как нервная деятельность формирует наш внутренний мир. –Астрель: Corpus, 2015. – 336с.
- Хансон Р., Мендиус Р. Мозг и счастье. Загадки современной нейропсихологии. – Изд-во «Эксмо», 2011. – 320с.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 3

Тема: Мозок і соціальний розвиток людини

1. Дзеркальні нейрони.
2. Нейронні шляхи для здорових стосунків.
3. Оцінка стосунків за системою С.А.Р.Е.

Основні поняття	<i>Нейрони, дзеркальні нейрони, нейронні мережі, С.А.Р.Е., нейроінтеграція, регенерація</i>
------------------------	---

1.

Завдання для самостійної роботи

▪ опрацювати питання та поняття теми	1 година
▪ виконати завдання для практичної роботи	1 година

Практична частина	<i>Здійснити оцінку значимих стосунків за системою С.А.Р.Е.. Результати оцінки представити у формі деталізованого самозвіту</i>
--------------------------	---

Література

Основна література:

- Хомская Е. Д. Х. Нейропсихология: 4-е издание. — СПб.: Питер, 2005. — 496 с.
- Мозг, познание, разум: введение в когнитивные нейронауки: в 2 ч. / под ред. Б. Баарса, Н. Гейдж ; пер. с англ. под ред. проф. В. В. Шульговского. — М. : БИНОМ. Лаборатория знаний, 2014.
- Свааб Д.Ф. Наш творчий мозок. – Харків: Клуб Сімейного Дозвілля, 2019. – 463 с.

Додаткова література:

- Бэнкс Э., Хиршман Л. На одной волне. Нейробиология гармоничных отношений. - Издательство: Манн, Иванов и Фербер, 2015. – 304с.
- Газзанига М. Кто за главного? Свобода воли с точки зрения нейробиологии. – М.: АСТ, 2017. – 368с.
- Дойдж Н. Пластичность мозга. Потрясающие факты о том, как мысли способны менять структуру и функции нашего мозга. – М.: Эксмо, 2011. – 544с.
- Коэн Л. Почему девочки не хуже мальчиков разбираются в математике. – М.: РИПОЛ классик, 2016. – 267с.
- Коэн Л. Удивительные истории о мозге, или рекорды памяти коноплянки. – М.: ООО Группа Компаний «РИПОЛ классик», 2016. – 266с.
- Ньюберг Э., Д'Аквили Ю., Рауз В. Тайна Бога и наука о мозге Нейробиология веры и религиозного опыта. – М.: Эксмо, 2013. – 320с.
- Ньюберг Э., Уолдман М. Р.Как Бог влияет на ваш мозг: Революционные открытия в нейробиологии. - М. : Эксмо, 2012. — 576 с.
- Прибрам К. Языки мозга. Экспериментальные парадоксы и принципы нейропсихологии. – М.: Прогресс, 1975. – 464с.
- Сакс О. - Музыкафилия: Сказки о музыке и о мозге. - М.: Кноpf, 2007. - 54 с.
- Сигел Д. Д., Брайсон Т. П. Воспитание с умом. 12 революционных стратегий всестороннего развития мозга вашего ребенка. - Издательство: Эксмо, 2014. - 256с.
- Сиротюк А.Л. Нейропсихологическое и психофизиологическое сопровождение обучения. — М.: ТЦ Сфера, 2003. — 288 с.
- Сигел Д., Брайсон Т. Секреты мозку. 12 стратегій розвитку дитини. – К.: Наш формат, 2017. – 192с.
- Танзи Р., Чопра Д. Совершенный мозг. – М.: Эксмо, 2014. – 400с.
- Хансон Р., Мендиус Р. Мозг и счастье. Загадки современной нейропсихологии. – Изд-во «Эксмо», 2011. – 320с.
- Цветков А.В., Хуснутдинов С.И. Нейропсихология и нейропедагогика подростка. – М.: ООО Спорт и культура-2000, 2015. – 43с.

Тема: Генетичні аспекти в нейропсихології

1. Геноміка: ключові поняття
2. Роль генетики в розвитку мозку
3. Генетичні причини окремих порушень мозкової діяльності

Основні поняття	Геноміка, ДНК, гени, хромосоми, геном, генетичний код, генетика, мутації, генотип, фенотип
------------------------	--

Завдання для самостійної роботи

<ul style="list-style-type: none"> ▪ опрацювати питання та поняття теми ▪ виконати завдання для практичної роботи 	<p>1 година</p> <p>1 година</p>
---	---------------------------------

Практична частина	<p><i>Схематично зобразити:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Структуру молекули ДНК</i> • <i>Будову хромосоми</i>
--------------------------	--

Література

Основна література:

- Каменская М.А, Каменский А.А. Основы нейробиологии. - М.: Дрофа, 2014. - 372 с.
- Хомская Е. Д. Х. Нейропсихология: 4-е издание. — СПб.: Питер, 2005. — 496 с.
- Свааб Д.Ф. Наш творчий мозок. – Харків: Клуб Сімейного Дозвілля, 2019. – 463 с.

Додаткова література:

- Каменская М.А. Основы нейробиологии : учебник для вузов М. А. Каменская, \. А.А. Каменский.- М.: Дрофа, 2014.- 365 с.
- Коэн Л. Почему девочки не хуже мальчиков разбираются в математике. – М.: РИПОЛ классик, 2016. – 267с.
- Коэн Л. Удивительные истории о мозге, или рекорды памяти коноплянки. – М.: ООО Группа Компаний «РИПОЛ классик», 2016. – 266с.
- Майнеро Ф.Х.С., Бергна М. Однакові чи різні? Геноміка. – Львів: Видавництво Старого Лева, 2019. – 68с.
- Руководство по детской и подростковой психиатрии : в 2 т. / Междунар. асоц. дет. и подростков. психиатрии и смеж. спец. (IАСАРАР); Асоц. психиатров Украины; под ред. Джозефа М.; пер. с англ. - 2018.
- Тонконогий И., Пуанте А. Клиническая нейропсихология. — СПб.: Питер, 2007. — 528 с.

Підготувати текст психоедукації до таких питань:

1. Робота мозку людини.
2. Нейрони, нейронні мережі та їх роль у розвитку людини
3. Нейромедіатори та їх вплив на нашу поведінку.
4. Принципи будови мозку.
5. Дзеркальні нейрони та їх роль у побудові стосунків.

Результатом роботи представити у таких формах:

- Письмовий текст (короткий структурований текст до кожного питання)
- Усне представлення на занятті або відео презентації своєї роботи у формі діалогу.
- Короткі відео до кожного питання (фрагменти мультфільмів, фільмів, відеолекцій тощо)

Завдання для самостійної роботи

▪ опрацювати літератури та матеріалів лекцій та практичних занять	1 година
▪ підготовка текстів психоедукації	1 година
▪ підготовка усної відповіді / запис відео	1 година
▪ пошук та обробка відеофрагментів	1 година

МОДУЛЬ 2. НЕЙРОБІОЛОГІЯ ТА ПСИХІЧНЕ ЗДОРОВ'Я

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	У тому числі				У тому числі			
	Всього	Лекції	Практичні	Самостійна робота	Всього	Лекції	Практичні	Самостійна робота
	90	16	20	54	90	4	6	80
Модуль 2. НЕЙРОБІОЛОГІЯ ТА ПСИХІЧНЕ ЗДОРОВ'Я								
Змістовий модуль 3. Функціональна та поведінкова нейропсихологія								
Функції мозку: розвиток та порушення		2		2				3
Нейропсихологія когнітивних та поведінкових проблем				2				3
Поведінкові розлади та проблемна поведінка			2	2		2		3
Профілактика захворювань мозку та лікування				2				3
Змістовий модуль 4. Нейробіологія психічних розладів								
Нейробіологія дитячих розладів		2	2	2		2		3
Нейробіологія тривожних розладів та депресії			2	2				3
Нейробіологія стресу та травми			2	2				3
Виконання ІНДЗ (ПОЗ)*				4				5
Разом за II модулем	30	4	8	18	30	2	2	26

Лекційний курс

Лекційне заняття №4

Тема 1: Функції мозку: розвиток та порушення

1. Розташування функцій мозку
2. Локалізація функцій мозку та локальна свідомість
3. Нейродетермінізм
4. Структурно-функціональна модель роботи мозку

Основні поняття	<i>Локальна свідомість, нейродетермінізм, функції мозку</i>
------------------------	---

Завдання для самостійної роботи

▪ опрацювати питання та поняття теми	2 години
--------------------------------------	----------

Література

Основна література:

- Каменская М.А, Каменский А.А. Основы нейробиологии. - М.: Дрофа, 2014. - 372 с.
- Хомская Е. Д. Х. Нейропсихология: 4-е издание. — СПб.: Питер, 2005. — 496 с.
- Мозг, познание, разум: введение в когнитивные нейронауки: в 2 ч. / под ред. Б. Баарса, Н. Гейдж ; пер. с англ. под ред. проф. В. В. Шульговского. — М. : БИНОМ. Лаборатория знаний, 2014.
- Свааб Д.Ф. Наш творчий мозок. – Харків: Клуб Сімейного Дозвілля, 2019. – 463 с.

Додаткова література:

- Атлас «Нервная система человека. Строение и нарушения». Под редакцией В.М.Астапова и Ю.В. Микадзе. 4-е издание, перераб. и доп. — М.: ПЕР СЭ, 2004. — 80 с.
- Газзанига М. Кто за главного? Свобода воли с точки зрения нейробиологии. – М.: АСТ, 2017. – 368с.
- Каменская М.А. Основы нейробиологии : учебник для вузов М. А. Каменская, \ А.А. Каменский.- М.: Дрофа, 2014.- 365 с.
- Лурия А.Р. Основы нейропсихологии. Учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. — М.: Академия, 2003. — 384 с.
- Тонконогий И., Пуанте А. Клиническая нейропсихология. — СПб.: Питер, 2007. — 528 с.
- Фритт К. Мозг и душа. Как нервная деятельность формирует наш внутренний мир. –Астрель: Corpus, 2015. – 336с.
- Цветкова Л.С. Нейропсихология счета, письма и чтения: нарушение и восстановление. - М.: «Юристь», 1997. – 256 с.

Тема 2: Нейропсихологія когнітивних та поведінкових проблем.

1. Нейропсихологічні особливості когнітивних процесів: пам'ять, здібності, емоції, регуляція.
2. Порушення поведінки та їх відображення в мозковій активності. Агресія, дифузія відповідальності, аморальні вчинки тощо.

Основні поняття	<i>Когнітивні функції, пам'ять, здібності, емоції, регуляція, агресія, відповідальність, мораль</i>
------------------------	---

Завдання для самостійної роботи

▪ опрацювати питання та поняття теми	2 години
--------------------------------------	----------

Література

Основна література:

- Хомская Е. Д. Х. Нейропсихология: 4-е издание. — СПб.: Питер, 2005. — 496 с.
- Мозг, познание, разум: введение в когнитивные нейронауки: в 2 ч. / под ред. Б. Баарса, Н. Гейдж ; пер. с англ. под ред. проф. В. В. Шульговского. — М. : БИНОМ. Лаборатория знаний, 2014.

Додаткова література:

- Атлас «Нервная система человека. Строение и нарушения». Под редакцией В.М.Астапова и Ю.В. Микадзе. 4-е издание, перераб. и доп. — М.: ПЕР СЭ, 2004. — 80 с.
- Бэнкс Э., Хиршман Л. На одной волне. Нейробиология гармоничных отношений. - Издательство: Манн, Иванов и Фербер, 2015. – 304с.
- Газзанига М. Кто за главного? Свобода воли с точки зрения нейробиологии. – М.: АСТ, 2017. – 368с.
- Даренд Марк В. Тяжкі поведінкові проблеми. – Львів: Свічадо, 2018. – 190с.
- Дойдж Н. Пластичность мозга. Потрясающие факты о том, как мысли способны менять структуру и функции нашего мозга. – М.: Эксмо, 2011. – 544с.

- Прибрам К. Языки мозга. Экспериментальные парадоксы и принципы нейропсихологии. – М.: Прогресс, 1975. – 464с.
- Сиротюк А.Л. Нейропсихологическое и психофизиологическое сопровождение обучения. — М.: ТЦ Сфера, 2003. — 288 с.
- Танзи Р., Чопра Д. Совершенный мозг. – М.: Эксмо, 2014. – 400с.
- Фрит К. Мозг и душа. Как нервная деятельность формирует наш внутренний мир. –Астрель: Corpus, 2015. – 336с.
- Цветкова Л.С. Нейропсихология счета, письма и чтения: нарушение и восстановление. - М.: «Юристъ», 1997. – 256 с.
- Цветкова Л.С., Цветков А.В. Нейропсихологическое консультирование в практике психолога образования. – М.: Спорт и Культура – 2000, 2012. – 77с.

Лекційне заняття №5

Тема 1: Нейробиологія дитячих розладів

1. Розлади спектру аутизму.
2. Гіперактивний розлад з дефіцитом уваги.
3. Батьківські навички та дитячі психічні розлади

Основні поняття	<i>Аутизм, розлади спектру аутизму, дефіцит уваги, гіперактивність</i>
------------------------	--

Завдання для самостійної роботи

▪ опрацювати питання та поняття теми	2 години
--------------------------------------	----------

Література

Основна література:

- Хомская Е. Д. Х. Нейропсихология: 4-е издание. — СПб.: Питер, 2005. — 496 с.
- Мозг, познание, разум: введение в когнитивные нейронауки: в 2 ч. / под ред. Б. Баарса, Н. Гейдж ; пер. с англ. под ред. проф. В. В. Шульговского. — М. : БИНОМ. Лаборатория знаний, 2014.
- Свааб Д.Ф. Наш творчий мозок. – Харків: Клуб Сімейного Дозвілля, 2019. – 463 с.

Додаткова література:

- Бэнкс Э., Хиршман Л. На одной волне. Нейробиология гармоничных отношений. - Издательство: Манн, Иванов и Фербер, 2015. – 304с.
- Глозман Ж. М. Нейропсихология детского возраста : учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. — М. : Издательский центр «Академия», 2009. — 272 с.
- Даренд Марк В. Тяжкі поведінкові проблеми. – Львів: Свічадо, 2018. – 190с.
- Дойдж Н. Пластичность мозга. Потрясающие факты о том, как мысли способны менять структуру и функции нашего мозга. – М.: Эксмо, 2011. – 544с.
- Микадзе Ю. Нейропсихология детского возраста: Учебное пособие. — СПб.:Питер, 2008. — 288 е.
- Очерки детской психиатрии. Аутизм: учебное пособие для специалистов в области охраны психического здоровья детей / Под ред. главного внештатного специалиста МЗ Украины по специальности «детская психиатрия» И.А. Марценковского // НейроNEWS. – 2014. – 280 с.
- Романчук О. Гіперактивний розлад з дефіцитом уваги у дітей: Практичне керівництво. – Львів: Свічадо, 2015. – 300 с.
- Романчук О. Розлади спектру аутизму в запитаннях та відповідях. – Львів: Свічадо, 2016. – 168 с.

- Руководство по детской и подростковой психиатрии : в 2 т. / Междунар. ассоц. дет. и подростков. психиатрии и смеж. спец. (IACAPAP); Ассоц. психиатров Украины; под ред. Джозефа М.; пер. с англ. - 2018.
- Сигел Д. Д., Брайсон Т. П. Воспитание с умом. 12 революционных стратегий всестороннего развития мозга вашего ребенка. - Издательство: Эксмо, 2014. - 256с.
- Синописис діагностичних критеріїв DSM-V та протоколів NICE для діагностики та лікування основних психічних розладів у дітей та підлітків / перекл. з англійської; упор. та наук. ред. Леся Підлісецька. (Серія «Психологія. Психіатрія. Психотерапія»). Львів: Видавництво Українського католицького університету, 2014. 112 с.
- Сиротюк А.Л. Нейропсихологическое и психофизиологическое сопровождение обучения. — М.: ТЦ Сфера, 2003. — 288 с.
- Сигел Д., Брайсон Т. Секрети мозку. 12 стратегій розвитку дитини. – К.: Наш формат, 2017. – 192с.
- Цветков А.В., Хуснутдинов С.И. Нейропсихология и нейропедагогика подростка. – М.: ООО Спорт и культура-2000, 2015. – 43с.
- Цветкова Л.С., Цветков А.В. Нейропсихологическое консультирование в практике психолога образования. – М.: Спорт и Культура – 2000, 2012. – 77с.

Тема 2: Нейробиологія тривожних розладів та депресії

1. Нейробиологія тривоги. ГТР, ОКР, панічний розлад, фобії.
2. Нейробиологія депресії.

Основні поняття	<i>Тривога, депресія, генералізований тривожний розлад, obsесивно-компульсивний розлад, панічний розлад, фобії</i>
------------------------	--

Завдання для самостійної роботи

▪ опрацювати питання та поняття теми	2 години
--------------------------------------	----------

Література

Основна література:

- Мозг, познание, разум: введение в когнитивные нейронауки: в 2 ч. / под ред. Б. Баарса, Н. Гейдж ; пер. с англ. под ред. проф. В. В. Шульговского. — М. : БИНОМ. Лаборатория знаний, 2014.
- Свааб Д.Ф. Наш творчий мозок. – Харків: Клуб Сімейного Дозвілля, 2019. – 463 с.

Додаткова література:

- Абрамовіц Дж.С., Джейкобі Р. Дж. Obsесивно-компульсивний розлад у дорослих. – Львів: Свічадо, 2018. – 156с.
- Батлер Дж. Подолати соціальну тривогу.– Львів: Свічадо, 2014 – 96 с.
- Вайтгед Л. Подолати розлад харчової поведінки.. – Львів: Свічадо, 2016 – 112 с.
- Вестбрук Д. , Моррісон Н. Подолати obsесивно-компульсивний розлад.. – Львів: Свічадо, 2016 – 80 с.
- Вестбрук Д. та Рауф Х. Подолати панічний розлад.. – Львів: Свічадо, 2015 – 78 с.
- Вестбрук Д.Подолати депресію. - Львів: Видавництво Українського католицького університету, 2014. - 94 с.
- Ентоні М., Рова К. Розлад соціальної тривоги..- Львів: Свічадо, 2018.-122с.
- Критерії діагностики і психотерапії розладів психіки та поведінки [Електронний ресурс] / Під ред. Б. В. Михайлова, С. І. Табачнікова, О. К. Напрєєнка, В. В. Домбровської // Новини української психіатрії. — Харків, 2003. — Режим доступу: <http://www.psychiatry.ua/books/criteria>.
- Кухман К., Сандерс Д. Якщо ви надмірно тривожитесь за здоров'я. - Львів : Свічадо, 2015 – 64с.
- Маркер К. Д., Ейлворд Е. Генералізований тривожний розлад. – Львів: Свічадо, 2017. – 144с.
- Сандерс Д. Подолати фобію. – Львів: Свічадо, 2014. – 88 с.
- Сигел, ДеніелС. Внимательный мозг. Научный взгляд на медитацию / Деніел Сигел ; пер. с англ. А. Анваера ; [науч. ред. Е. Пустошкин]. — М. : Манн, Иванов и Фербер, 2016. — 336 с.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 4

Тема: Поведінкові розлади та проблемна поведінка

1. Порушення поведінки та їх відображення в мозковій активності.
2. Нейробиологія злості та агресії.
3. Нейропсихологічні проблеми при дифузії відповідальності та схильності до аморальних вчинків.
4. Нейробиологія залежностей

Основні поняття	емоції, регуляція, агресія, відповідальність, мораль, розлади регуляції злості, залежність
------------------------	--

Завдання для самостійної роботи

<ul style="list-style-type: none"> ▪ опрацювати питання та поняття теми ▪ виконати завдання для практичної роботи 	<p>1 година</p> <p>1 година</p>
---	---------------------------------

Практична частина	<i>Схематично зобразити частини та структури мозку, що беруть участь у формуванні проблемної поведінки.</i>
--------------------------	---

Література

Основна література:

- Мозг, познание, разум: введение в когнитивные нейронауки: в 2 ч. / под ред. Б. Баарса, Н. Гейдж ; пер. с англ. под ред. проф. В. В. Шульговского. — М. : БИНОМ. Лаборатория знаний, 2014.
- Свааб Д.Ф. Наш творчий мозок. – Харків: Клуб Сімейного Дозвілля, 2019. – 463 с.

Додаткова література:

- Атлас «Нервная система человека. Строение и нарушения». Под редакцией В.М.Астапова и Ю.В. Микадзе. 4-е издание, перераб. и доп. — М.: ПЕР СЭ, 2004. — 80 с.
- Бэнкс Э., Хиршман Л. На одной волне. Нейробиология гармоничных отношений. - Издательство: Манн, Иванов и Фербер, 2015. – 304с.
- Газзанига М. Кто за главного? Свобода воли с точки зрения нейробиологии. – М.: АСТ, 2017. – 368с.
- Даренд Марк В. Тяжкі поведінкові проблеми. – Львів: Свічадо, 2018. – 190с.
- Дойдж Н. Пластичность мозга. Потрясающие факты о том, как мысли способны менять структуру и функции нашего мозга. – М.: Эксмо, 2011. – 544с.
- Карачевський А. Подолати алкогольну залежність. – Львів: Свічадо, 2016 – 124 с.
- Стефен А.Маїстро, Джерард Дж.Коннорс, Ронда Л.Дірінг. Розлади, спричинені вживанням алкоголю. - Львів: Свічадо, 2018.-123с
- Танзи Р., Чопра Д. Совершенный мозг. – М.: Эксмо, 2014. – 400с.
- Фрит К. Мозг и душа. Как нервная деятельность формирует наш внутренний мир. –Астрель: Corpus, 2015. – 336с.
- Цветкова Л.С. Нейропсихология счета, письма и чтения: нарушение и восстановление. - М.: «Юристъ», 1997. – 256 с.
- Цветкова Л.С., Цветков А.В. Нейропсихологическое консультирование в практике психолога образования. – М.: Спорт и Культура – 2000, 2012. – 77с.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 5

Тема: Нейробиологія дитячих розладів

1. Вікові особливості розвитку мозку в дитячому та підлітковому віці.
2. Розлади спектру аутизму.
3. Гіперактивний розлад з дефіцитом уваги.
4. Батьківські навички та дитячі психічні розлади

Основні поняття	<i>Аутизм, розлади спектру аутизму, дефіцит уваги, гіперактивність</i>	
2.		
Завдання для самостійної роботи		
▪ опрацювати питання та поняття теми	1 година	
▪ виконати завдання для практичної роботи	1 година	
Практична частина	<i>Схематично зобразити частини та структури мозку, що беруть участь у формуванні дитячих та підліткових психічних розладів</i>	

Література

Основна література:

- Хомская Е. Д. Х. Нейропсихология: 4-е издание. — СПб.: Питер, 2005. — 496 с.

Додаткова література:

- Бэнкс Э., Хиршман Л. На одной волне. Нейробиология гармоничных отношений. - Издательство: Манн, Иванов и Фербер, 2015. – 304с.
- Глозман Ж. М. Нейропсихология детского возраста : учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. — М. : Издательский центр «Академия», 2009. — 272 с.
- Даренд Марк В. Тяжкі поведінкові проблеми. – Львів: Свічадо, 2018. – 190с.
- Микадзе Ю. Нейропсихология детского возраста: Учебное пособие. — СПб.:Питер, 2008. — 288 е.
- Очерки детской психиатрии. Аутизм: учебное пособие для специалистов в области охраны психического здоровья детей / Под ред. главного внештатного специалиста МЗ Украины по специальности «детская психиатрия» И.А. Марценковского // НейроNEWS. – 2014. – 280 с.
- Романчук О. Гіперактивний розлад з дефіцитом уваги у дітей: Практичне керівництво. – Львів: Свічадо, 2015. – 300 с.
- Романчук О. Розлади спектру аутизму в запитаннях та відповідях. – Львів: Свічадо, 2016. – 168 с.
- Руководство по детской и подростковой психиатрии : в 2 т. / Междунар. ассоц. дет. и подростков. психиатрии и смеж. спец. (IACAPAP); Ассоц. психиатров Украины; под ред. Джозефа М.; пер. с англ. - 2018.
- Сигел Д. Д., Брайсон Т. П. Воспитание с умом. 12 революционных стратегий всестороннего развития мозга вашего ребенка. - Издательство: Эксмо, 2014. - 256с.
- Синопис діагностичних критеріїв DSM-V та протоколів NICE для діагностики та лікування основних психічних розладів у дітей та підлітків. - Львів: Видавництво Українського католицького університету, 2014. 112 с.
- Сиротюк А.Л. Нейропсихологическое и психофизиологическое сопровождение обучения. — М.: ТЦ Сфера, 2003. — 288 с.
- Сигел Д., Брайсон Т. Секрети мозку. 12 стратегій розвитку дитини. – К.: Наш формат, 2017. – 192с.
- Цветков А.В., Хуснутдинов С.И. Нейропсихология и нейропедагогика подростка. – М.: ООО Спорт и культура-2000, 2015. – 43с.
- Цветкова Л.С., Цветков А.В. Нейропсихологическое консультирование в практике психолога образования. – М.: Спорт и Культура – 2000, 2012. – 77с.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 6

Тема: Нейробиологія тривожних розладів та депресії

1. Нейробиологія тривоги. ГТР
2. ОКР, панічний розлад, фобії.
3. Нейробиологія депресії.

Основні поняття	<i>Тривога, депресія, генералізований тривожний розлад, obsесивно-компульсивний розлад, панічний розлад, фобії</i>
------------------------	--

Завдання для самостійної роботи

▪ опрацювати питання та поняття теми	1 година
▪ виконати завдання для практичної роботи	1 година

Практична частина	<i>Схематично зобразити частини та структури мозку, що беруть участь у розвитку тривоги (різних видів) та депресії</i>
--------------------------	--

Література

Основна література:

- Мозг, познание, разум: введение в когнитивные нейронауки: в 2 ч. / под ред. Б. Баарса, Н. Гейдж ; пер. с англ. под ред. проф. В. В. Шульговского. — М. : БИНОМ. Лаборатория знаний, 2014.
- Свааб Д.Ф. Наш творчий мозок. – Харків: Клуб Сімейного Дозвілля, 2019. – 463 с.

Додаткова література:

- Абрамовіц Дж.С., Джейкобі Р. Дж. Obsесивно-компульсивний розлад у дорослих. – Львів: Свічадо, 2018. – 156с.
- Батлер Дж. Подолати соціальну тривогу.– Львів: Свічадо, 2014 – 96 с.
- Вайтгед Л. Подолати розлад харчової поведінки.. – Львів: Свічадо, 2016 – 112 с.
- Вестбрук Д. , Моррісон Н. Подолати obsесивно-компульсивний розлад.. – Львів: Свічадо, 2016 – 80 с.
- Вестбрук Д. та Рауф Х. Подолати панічний розлад.. – Львів: Свічадо, 2015 – 78 с.
- Вестбрук Д.Подолати депресію. - Львів: Видавництво Українського католицького університету, 2014. - 94 с.
- Ентоні М., Рова К. Розлад соціальної тривоги..- Львів: Свічадо, 2018.-122с.
- Каменская М.А. Основы нейробиологии : учебник для вузов М. А. Каменская, \ А.А. Каменский.- М.: Дрофа, 2014.- 365 с.
- Критерії діагностики і психотерапії розладів психіки та поведінки [Електронний ресурс] / Під ред. Б. В. Михайлова, С. І. Табачнікова, О. К. Напреенка, В. В. Домбровської // Новини української психіатрії. — Харків, 2003. — Режим доступу: <http://www.psychiatry.ua/books/criteria>.
- Кухман К., Сандерс Д. Якщо ви надмірно тривожитесь за здоров'я. - Львів : Свічадо, 2015 – 64с.
- Маркер К. Д., Ейлворд Е. Генералізований тривожний розлад. – Львів: Свічадо, 2017. – 144с.
- Сандерс Д. Подолати фобію. – Львів: Свічадо, 2014. – 88 с.
- Сигел, ДзніелС. Внимательный мозг. Научный взгляд на медитацию / Дзніел Сигел ; пер. с англ. А. Анваера ; [науч. ред. Е. Пустошкин]. — М. : Манн, Иванов и Фербер, 2016. — 336 с.
- Тонконогий И., Пуанте А. Клиническая нейропсихология. — СПб.: Питер, 2007. — 528 с.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 7

Тема: Нейробиологія стресу та травми

1. Робота мозку в стресових ситуаціях.
2. Посттравматичний стресовий розлад. Нейробиологія ПТСР.
3. Нейробиологія стресостійкості.

Основні поняття	<i>Стрес, травма, травматична пам'ять, ПТСР, стресостійкість, мигдалевидне тіло</i>
------------------------	---

Завдання для самостійної роботи

▪ опрацювати питання та поняття теми	1 година
▪ виконати завдання для практичної роботи	1 година

Практична частина	<i>Схематично зобразити частини та структури мозку, що беруть участь у розвитку розладів, пов'язаних зі стресом та травмою</i>
--------------------------	--

Література

Основна література:

- Мозг, познание, разум: введение в когнитивные нейронауки: в 2 ч. / под ред. Б. Баарса, Н. Гейдж ; пер. с англ. под ред. проф. В. В. Шульговского. — М. : БИНОМ. Лаборатория знаний, 2014.
- Свааб Д.Ф. Наш творчий мозок. – Харків: Клуб Сімейного Дозвілля, 2019. – 463 с.

Додаткова література:

- Гофманн А. EMDR терапія наслідків психотравми. – Львів: Свічадо, 2017. – 268 с.
- Дойдж Н. Пластичность мозга. Потрясающие факты о том, как мысли способны менять структуру и функции нашего мозга. – М.: Эксмо, 2011. – 544с.
- Критерії діагностики і психотерапії розладів психіки та поведінки [Електронний ресурс] / Під ред. Б. В. Михайлова, С. І. Табачнікова, О. К. Напреенка, В. В. Домбровської // Новини української психіатрії. — Харків, 2003. — Режим доступу: <http://www.psychiatry.ua/books/criteria>.
- Мюллер М. Якщо ви пережили психотравмуючу подію // <http://prostirnadii.org.ua/files/post.pdf>
- Романчук О. І. Психотравма та спричинені нею розлади: прояви, наслідки й сучасні підходи до терапії // Нейроnews: Психоневрологія і нейропсихіатрія. – № 1 (36). – Режим доступу: [<http://neuro.health-ua.com/page/psihotravma-ta-sprichineni-neyu-rozladi-proyavi-naslidki-j-suchasni-pidhodi-do-terapiyi>]
- Сигел Д. Майндсайт. Новая наука личной трансформации. - Издательство: Манн, Иванов и Фербер, 2015. – 336с.
- Сигел, ДэниелС. Внимательный мозг. Научный взгляд на медитацию / Дэниел Сигел ; пер. с англ. А. Анваера ; [науч. ред. Е. Пустошкин]. — М. : Манн, Иванов и Фербер, 2016. — 336 с.
- Хансон Р., Мендиус Р. Мозг и счастье. Загадки современной нейропсихологии. – Изд-во «Эксмо», 2011. – 320с.

Тема: Профілактика захворювань мозку та лікування

1. Фактори, що сприяють розвитку мозку.
2. Спорт та мозкова активність.
3. Вплив мистецтва на роботу мозку.
4. Ресурсні активності та їх роль у стимулюванні мозкової активності.
5. Здорове харчування та мозок

Основні поняття	<i>Серотонін, дофамін, норадреналін, ендорфіни, нейрогенез, здорове харчування, спосіб життя.</i>
------------------------	---

Завдання для самостійної роботи

<ul style="list-style-type: none"> ▪ опрацювати питання та поняття теми ▪ виконати завдання для практичної роботи 	<p>1 година</p> <p>1 година</p>
---	---------------------------------

Практична частина	<i>Сформуувати рекомендації з профілактики захворювань мозку</i>
--------------------------	--

Література

Основна література:

- Мозг, познание, разум: введение в когнитивные нейронауки: в 2 ч. / под ред. Б. Баарса, Н. Гейдж ; пер. с англ. под ред. проф. В. В. Шульговского. — М. : БИНОМ. Лаборатория знаний, 2014.
- Свааб Д.Ф. Наш творчий мозок. – Харків: Клуб Сімейного Дозвілля, 2019. – 463 с.

Додаткова література:

- Бэнкс Э., Хиршман Л. На одной волне. Нейробиология гармоничных отношений. - Издательство: Манн, Иванов и Фербер, 2015. – 304с.
- Дойдж Н. Пластичность мозга. Потрясающие факты о том, как мысли способны менять структуру и функции нашего мозга. – М.: Эксмо, 2011. – 544с.
- Коэн Л. Удивительные истории о мозге, или рекорды памяти коноплянки. – М.: ООО Группа Компаний «РИПОЛ классик», 2016. – 266с.
- Ньюберг Э., Д'Аквилы Ю., Рауз В. Тайна Бога и наука о мозге Нейробиология веры и религиозного опыта. – М.: Эксмо, 2013. – 320с.
- Ньюберг Э., Уолдман М. Р.Как Бог влияет на ваш мозг: Революционные открытия в нейробиологии. - М. : Эксмо, 2012. — 576 с.
- Прибрам К. Языки мозга. Экспериментальные парадоксы и принципы нейропсихологии. – М.: Прогресс, 1975. – 464с.
- Сакс О. - Музыкафилия: Сказки о музыке и о мозге. - М.: Кноpf, 2007. - 54 с.
- Сигел Д. Д., Брайсон Т. П. Воспитание с умом. 12 революционных стратегий всестороннего развития мозга вашего ребенка. - Издательство: Эксмо, 2014. - 256с.
- Сигел Д. Майндсайт. Новая наука личной трансформации. - Издательство: Манн, Иванов и Фербер, 2015. – 336с.
- Сигел, ДэниелС. Внимательный мозг. Научный взгляд на медитацию / Дэниел Сигел ; пер. с англ. А. Анваера ; [науч. ред. Е. Пустошкин]. — М. : Манн, Иванов и Фербер, 2016. — 336 с.
- Сигел Д., Брайсон Т. Секрети мозку. 12 стратегій розвитку дитини. – К.: Наш формат, 2017. – 192с.
- Танзи Р., Чопра Д. Совершенный мозг. – М.: Эксмо, 2014. – 400с.
- Хансон Р., Мендиус Р. Мозг и счастье. Загадки современной нейропсихологии. – Изд-во «Эксмо», 2011. – 320с.

Підготувати текст психоедукації до таких питань:

1. Нейробіологія злості та агресії.
2. Нейробіологія залежностей
3. Розлади спектру аутизму.
4. Гіперактивний розлад з дефіцитом уваги.
5. Нейробіологія тривоги. ГТР
6. ОКР
7. Панічний розлад
8. Фобії.
9. Нейробіологія депресії.
10. Робота мозку в стресових ситуаціях.
11. Посттравматичний стресовий розлад. Нейробіологія ПТСР.

Результатом роботи представити у таких формах:

- Письмовий текст (короткий структурований текст до кожного питання)
- Усне представлення на занятті або відео презентації своєї роботи у формі діалогу.
- Короткі відео до кожного питання (фрагменти мультфільмів, фільмів, відеолекцій тощо)

Завдання для самостійної роботи

▪ опрацювати літератури та матеріалів лекцій та практичних занять	1 година
▪ підготовка текстів психоедукації	1 година
▪ підготовка усної відповіді / запис відео	1 година
▪ пошук та обробка відеофрагментів	1 година

МОДУЛЬ 3. ПРАКТИЧНА НЕЙРОПСИХОЛОГІЯ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	У тому числі				У тому числі			
	Всього	Лекції	Практичні	Самостійна робота	Всього	Лекції	Практичні	Самостійна робота
	90	16	20	54	90	4	6	80

Модуль 3. ПРАКТИЧНА НЕЙРОПСИХОЛОГІЯ

Змістовий модуль 5. Нейропсихологічна діагностика

Клінічні дослідження мозку				2				3
Психометричні інструменти в нейропсихології		2	2	2				3
Нейродіагностика дітей та дорослих				2				3

Змістовий модуль 6. Розвиток та стимуляція мозку

Стратегії розвитку мозку		2		2				3
Нейрогімнастика та нейрокорекція			2	2			2	3
Психотерапевтичні підходи та нейропсихологія		2		2				3
Ігрова діяльність у розвитку мозку			2	2				3
Виконання ІНДЗ (ПОЗ)*				4				7
Разом за III модулем	30	6	6	18	30	0	2	28

Лекційний курс

Лекційне заняття №6

Тема 1: Клінічні дослідження мозку

1. Методи візуалізації живого мозку.
2. Вивчення електричної та магнітної активності.
3. ФМРТ і ПЕТ: непряме вивчення нейронної активності.

Основні поняття	<i>Реєстрація одиночних нейронів, електроенцефалографія, магнітоенцефалографія, ФМРТ, ПЕТ</i>
------------------------	---

Завдання для самостійної роботи

▪ опрацювати питання та поняття теми	2 години
--------------------------------------	----------

Література

Основна література:

- Глозман Ж.М. Нейропсихологическое обследование: качественная и количественная оценка данных. - М.: Смысл, 2012. — 264 с.
- Мозг, познание, разум: введение в когнитивные нейронауки: в 2 ч. / под ред. Б. Баарса, Н. Гейдж ; пер. с англ. под ред. проф. В. В. Шульговского. — М. : БИНОМ. Лаборатория знаний, 2014.
- Свааб Д.Ф. Наш творчий мозок. – Харків: Клуб Сімейного Дозвілля, 2019. – 463 с.

Додаткова література:

- Тонконогий И., Пуанте А. Клиническая нейропсихология. — СПб.: Питер, 2007. — 528 с.
- Хомская Е.Д. Нейропсихологическая диагностика. - М.: Институт Общегуманитарных Исследований, В.Ю. Секачев, 2007. — 64 с.

Тема 2: Психометричні інструменти в нейропсихології

1. Методи бліц-діагностики.
2. Нейропсихологічні тести та комплекси методик.

Основні поняття	<i>Анамнез, гнозис, праксис</i>
------------------------	---------------------------------

Завдання для самостійної роботи

▪ опрацювати питання та поняття теми	2 години
--------------------------------------	----------

Література

Основна література:

- Глозман Ж.М. Нейропсихологическое обследование: качественная и количественная оценка данных. - М.: Смысл, 2012. — 264 с.
- Хомская Е. Д. Х. Нейропсихология: 4-е издание. — СПб.: Питер, 2005. — 496 с.

Додаткова література:

- Бизюк А.П. Компендиум методов нейропсихологического исследования. Методическое пособие. — СПб.: Речь, 2005. — 400 с.
- Глозман Ж. М.Г 547 Нейропсихология детского возраста : учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. — М. : Издательский центр «Академия», 2009. — 272 с.
- Каменская М.А. Основы нейробиологии : учебник для вузов М. А. Каменская, .\ А.А. Каменский.- М.: Дрофа, 2014.- 365 с.
- Критерії діагностики і психотерапії розладів психіки та поведінки [Електронний ресурс] / Під ред. Б. В. Михайлова, С. І. Табачнікова, О. К. Напрєєнка, В. В. Домбровської // Новини української психіатрії. — Харків, 2003. — Режим доступу: <http://www.psychiatry.ua/books/criteria>.
- Микадзе Ю. Нейропсихология детского возраста: Учебное пособие. — СПб.:Питер, 2008. — 288 с.
- Прибрам К. Языки мозга. Экспериментальные парадоксы и принципы нейропсихологии. – М.: Прогресс, 1975. – 464с.
- Руководство по детской и подростковой психиатрии : в 2 т. / Междунар. ассоц. дет. и подростков. психиатрии и смеж. спец. (IACAPAP); Ассоц. психиатров Украины; под ред. Джозефа М.; пер. с англ. - 2018.
- Синописис діагностичних критеріїв DSM-V та протоко- лів NICE для діагностики та лікування основ них психіч- них розладів у дітей та підлітків / перекл. з англійської; упор. та наук. ред. Леся Підлісецька. (Серія «Психологія. Психіатрія. Психотерапія»). Львів: Видавництво Україн- ського католицького університету, 2014. 112 с.
- Сиротюк А.Л. Нейропсихологическое и психофизиологическое сопровождение обучения. — М.: ТЦ Сфера, 2003. — 288 с.
- Тонконогий И., Пуанте А. Клиническая нейропсихология. — СПб.: Питер, 2007. — 528 с.
- Хомская Е.Д. Нейропсихологическая диагностика. - М.: Институт Общегуманитарных Исследований, В.Ю. Секачев, 2007. — 64 с.
- Цветков А.В., Хуснутдинов С.И. Нейропсихология и нейропедагогика подростка. – М.: ООО Спорт и культура-2000, 2015. – 43с.
- Цветкова Л.С., Цветков А.В. Нейропсихологическое консультирование в практике психолога образования. – М.: Спорт и Культура – 2000, 2012. – 77с.

Лекційне заняття №7

Тема: Стратегії розвитку мозку

1. Інтеграція правої та лівої півкуль.
2. Інтеграція верхнього та нижнього поверхів мозку.
3. Інтеграція пам'яті.
4. Інтеграція частин себе.
5. Інтеграція з іншими.

Основні поняття	<i>Інтеграція, півкулі головного мозку, пам'ять, свідомість, соціальна свідомість</i>
------------------------	---

Завдання для самостійної роботи

▪ опрацювати питання та поняття теми	2 години
--------------------------------------	----------

Література

Основна література:

- Мозг, познание, разум: введение в когнитивные нейронауки: в 2 ч. / под ред. Б. Баарса, Н. Гейдж ; пер. с англ. под ред. проф. В. В. Шульговского. — М. : БИНОМ. Лаборатория знаний, 2014.
- Свааб Д.Ф. Наш творчий мозок. – Харків: Клуб Сімейного Дозвілля, 2019. – 463 с.

Додаткова література:

- Бэнкс Э., Хиршман Л. На одной волне. Нейробиология гармоничных отношений. - Издательство: Манн, Иванов и Фербер, 2015. – 304с.
- Глозман Ж. М. Нейропсихология детского возраста : учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. — М. : Издательский центр «Академия», 2009. — 272 с.
- Дойдж Н. Пластичность мозга. Потрясающие факты о том, как мысли способны менять структуру и функции нашего мозга. – М.: Эксмо, 2011. – 544с.
- Коэн Л. Удивительные истории о мозге, или рекорды памяти коноплянки. – М.: ООО Группа Компаний «РИПОЛ классик», 2016. – 266с.
- Сигел Д. Д., Брайсон Т. П. Воспитание с умом. 12 революционных стратегий всестороннего развития мозга вашего ребенка. - Издательство: Эксмо, 2014. - 256с.
- Сигел Д. Майндсайт. Новая наука личной трансформации. - Издательство: Манн, Иванов и Фербер, 2015. – 336с.
- Сигел, ДэниелС. Внимательный мозг. Научный взгляд на медитацию / Дэниел Сигел ; пер. с англ. А. Анваера ; [науч. ред. Е. Пустошкин]. — М. : Манн, Иванов и Фербер, 2016. — 336 с.
- Сигел Д., Брайсон Т. Секрети мозку. 12 стратегій розвитку дитини. – К.: Наш формат, 2017. – 192с.
- Спрингер С, Дейч Г. Левый мозг, правый, мозг. Пер. с англ. — М.: Мир, 1983. — 256с.
- Хансон Р., Мендиус Р. Мозг и счастье. Загадки современной нейропсихологии. – Изд-во «Эксмо», 2011. – 320с.

Лекційне заняття №8

Тема: Психотерапевтичні підходи та нейропсихологія

1. Врахування роботи мозку в КПТ.
2. EMDR терапія.
3. Майндфулнес

Основні поняття	<i>Когнітивно-поведінкова теорія, EMDR терапія, майндфулнес</i>
------------------------	---

Завдання для самостійної роботи

■ опрацювати питання та поняття теми

2 години

Література

Основна література:

- Мозг, познание, разум: введение в когнитивные нейронауки: в 2 ч. / под ред. Б. Баарса, Н. Гейдж ; пер. с англ. под ред. проф. В. В. Шульговского. — М. : БИНОМ. Лаборатория знаний, 2014.

Додаткова література:

- Абрамовіц Дж.С., Джейкобі Р. Дж. Обсесивно-компульсивний розлад у дорослих. – Львів: Свічадо, 2018. – 156с.
- Батлер Дж. Подолати соціальну тривогу.– Львів: Свічадо, 2014 – 96 с.
- Вайтгед Л. Подолати розлад харчової поведінки.. – Львів: Свічадо, 2016 – 112 с.
- Вестбрук Д. , Моррісон Н. Подолати обсесивно-компульсивний розлад.. – Львів: Свічадо, 2016 – 80 с.
- Вестбрук Д. та Рауф Х. Подолати панічний розлад.. – Львів: Свічадо, 2015 – 78 с.
- Вестбрук Д. Подолати депресію. - Львів: Видавництво Українського католицького університету, 2014. - 94 с.
- Гофманн А. EMDR терапія наслідків психотравми. – Львів: Свічадо, 2017. – 268 с.
- Дойдж Н. Пластичность мозга. Потрясающие факты о том, как мысли способны менять структуру и функции нашего мозга. – М.: Эксмо, 2011. – 544с.
- Ентоні М., Рова К. Розлад соціальної тривоги..- Львів: Свічадо, 2018.-122с.
- Карачевський А. Подолати алкогольну залежність. – Львів: Свічадо, 2016 – 124 с.
- Кухман К., Сандерс Д. Якщо ви надмірно тривожитесь за здоров'я. - Львів : Свічадо, 2015 – 64с.
- Маркер К. Д., Ейлворд Е. Генералізований тривожний розлад. – Львів: Свічадо, 2017. – 144с.
- Мюллер М. Якщо ви пережили психотравмуючу подію // <http://prostirnadii.org.ua/files/post.pdf>
- Рем Л. Депресія.- Львів: Свічадо, 2019
- Романчук О. І. Психотравма та спричинені нею розлади: прояви, наслідки й сучасні підходи до терапії // Нейронews: Психоневрологія і нейропсихіатрія. – № 1 (36). – Режим доступу: [<http://neuro.health-ua.com/page/psihotravma-ta-sprichineni-neyu-rozlad-i-proyavi-naslidki-j-suchasni-pidhodi-do-terapiyi>]
- Романчук О. Гіперактивний розлад з дефіцитом уваги у дітей: Практичне керівництво. – Львів: Свічадо, 2015. – 300 с.
- Романчук О. Розлади спектру аутизму в запитаннях та відповідях. – Львів: Свічадо, 2016. – 168 с.
- Руководство по детской и подростковой психиатрии : в 2 т. / Междунар. ассоц. дет. и подростков. психиатрии и смеж. спец. (IACAPAP); Ассоц. психиатров Украины; под ред. Джозефа М.; пер. с англ. - 2018.
- Сандерс Д. Подолати фобію. – Львів: Свічадо, 2014. – 88 с.
- Сигел Д. Майндсайт. Новая наука личной трансформации. - Издательство: Манн, Иванов и Фербер, 2015. – 336с.
- Сигел, ДэниелС. Внимательный мозг. Научный взгляд на медитацию / Дэниел Сигел ; пер. с англ. А. Анваера ; [науч. ред. Е. Пустошкин]. — М. : Манн, Иванов и Фербер, 2016. — 336 с.
- Стефен А.Маістро, Джерард Дж.Коннорс, Ронда Л.Дірінг. Розлади, спричинені вживанням алкоголю. - Львів: Свічадо, 2018.-123с
- Цветкова Л.С., Цветков А.В. Нейропсихологическое консультирование в практике психолога образования. – М.: Спорт и Культура – 2000, 2012. – 77с.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 8

Тема: Психометричні інструменти в нейропсихології

1. Методи бліц-діагностики.
2. Нейропсихологічні тести та комплекси методик.

Основні поняття	<i>Анамнез, гнозис, праксис</i>
------------------------	---------------------------------

Завдання для самостійної роботи

<ul style="list-style-type: none"> ▪ опрацювати питання та поняття теми ▪ виконати завдання для практичної роботи 	<p>1 година</p> <p>1 година</p>
---	---------------------------------

Практична частина	<i>Провести дослідження за методикою ПЛО (http://eprints.zu.edu.ua/21178/1/%D0%A8%D0%B0%D1%8E%D0%BA.pdf)</i>
--------------------------	--

Література**Основна література:**

- Глозман Ж.М. Нейропсихологическое обследование: качественная и количественная оценка данных. - М.: Смысл, 2012. — 264 с.

Додаткова література:

- Бизюк А.П. Комpendиум методов нейропсихологического исследования. Методическое пособие. — СПб.: Речь, 2005. — 400 с.
- Каменская М.А. Основы нейробиологии : учебник для вузов М. А. Каменская, \ А.А. Каменский.- М.: Дрофа, 2014.- 365 с.
- Критерії діагностики і психотерапії розладів психіки та поведінки [Електронний ресурс] / Під ред. Б. В. Михайлова, С. І. Табачнікова, О. К. Напрєєнка, В. В. Домбровської // Новини української психіатрії. — Харків, 2003. — Режим доступу: <http://www.psychiatry.ua/books/criteria>.
- Микадзе Ю. Нейропсихология детского возраста: Учебное пособие. — СПб.:Питер, 2008. — 288 е.
- Прибрам К. Языки мозга. Экспериментальные парадоксы и принципы нейропсихологии. – М.: Прогресс, 1975. – 464с.
- Руководство по детской и подростковой психиатрии : в 2 т. / Междунар. ассоц. дет. и подростков. психиатрии и смеж. спец. (IACAPAP); Ассоц. психиатров Украины; под ред. Джозефа М.; пер. с англ. - 2018.
- Синописис діагностичних критеріїв DSM-V та протоко- лів NICE для діагностики та лікування основ них психіч- них розладів у дітей та підлітків / перекл. з англійської; упор. та наук. ред. Леся Підлісецька. (Серія «Психологія. Психіатрія. Психотерапія»). Львів: Видавництво Україн- ського католицького університету, 2014. 112 с.
- Сиротюк А.Л. Нейропсихологическое и психофизиологическое сопровождение обучения. — М.: ТЦ Сфера, 2003. — 288 с.
- Тонконогий И., Пуанте А. Клиническая нейропсихология. — СПб.: Питер, 2007. — 528 с.
- Хомская Е.Д. Нейропсихологическая диагностика. - М.: Институт Общегуманитарных Исследований, В.Ю. Секачев, 2007. — 64 с.
- Цветков А.В., Хуснутдинов С.И. Нейропсихология и нейропедагогика подростка. – М.: ООО Спорт и культура-2000, 2015. – 43с.
- Цветкова Л.С., Цветков А.В. Нейропсихологическое консультирование в практике психолога образования. – М.: Спорт и Культура – 2000, 2012. – 77с.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 9

Тема: Нейрогімнастика та нейрокорекція

1. Психотерапевтичні підходи та нейропсихологія. Врахування роботи мозку в КПТ, EMDR терапії, майндфулнес
2. Нейрогімнастика.
3. Корекційні нейропсихологічні програми

Основні поняття	<i>Когнітивно-поведінкова теорія, EMDR терапія, майндфулнес</i>
------------------------	---

Завдання для самостійної роботи

▪ опрацювати питання та поняття теми	1 година
▪ виконати завдання для практичної роботи	1 година

Практична частина	<i>Скласти програму нейрокорекційного заняття (описати мету, завдання, етапи роботи, описати 5-7 нейрокорекційних вправ, одну з них продемонструвати під час заняття)</i>
--------------------------	---

Література

Основна література:

- Мозг, познание, разум: введение в когнитивные нейронауки: в 2 ч. / под ред. Б. Баарса, Н. Гейдж ; пер. с англ. под ред. проф. В. В. Шульговского. — М. : БИНОМ. Лаборатория знаний, 2014.

Додаткова література:

- Абрамовіц Дж.С., Джейкобі Р. Дж. Обсесивно-компульсивний розлад у дорослих. – Львів: Свічадо, 2018. – 156с.
- Батлер Дж. Подолати соціальну тривогу.– Львів: Свічадо, 2014 – 96 с.
- Вайтгед Л. Подолати розлад харчової поведінки.. – Львів: Свічадо, 2016 – 112 с.
- Вестбрук Д. , Моррісон Н. Подолати обсесивно-компульсивний розлад.. – Львів: Свічадо, 2016 – 80 с.
- Вестбрук Д. та Рауф Х. Подолати панічний розлад.. – Львів: Свічадо, 2015 – 78 с.
- Вестбрук Д.Подолати депресію. - Львів: Видавництво Українського католицького університету, 2014. - 94 с.
- Гофманн А. EMDR терапія наслідків психотравми. – Львів: Свічадо, 2017. – 268 с.
- Ентоні М., Рова К. Розлад соціальної тривоги..- Львів: Свічадо, 2018.-122с.
- Карачевський А. Подолати алкогольну залежність. – Львів: Свічадо, 2016 – 124 с.
- Кухман К., Сандерс Д. Якщо ви надмірно тривожитесь за здоров'я. - Львів : Свічадо, 2015 – 64с.
- Маркер К. Д., Ейлворд Е. Генералізований тривожний розлад. – Львів: Свічадо, 2017. – 144с.
- Мюллер М. Якщо ви пережили психотравмуючу подію // <http://prostirnadii.org.ua/files/post.pdf>
- Рем Л. Депресія.- Львів: Свічадо, 2019
- Романчук О. І. Психотравма та спричинені нею розлади: прояви, наслідки й сучасні підходи до терапії // Нейроnews: Психоневрологія і нейропсихіатрія. – № 1 (36). – Режим доступу: [<http://neuro.health-ua.com/page/psihotravma-ta-sprichineni-neyu-rozlad-proyavi-naslidki-j-suchasni-pidhodi-do-terapiyi>]
- Романчук О. Гіперактивний розлад з дефіцитом уваги у дітей: Практичне керівництво. – Львів: Свічадо, 2015. – 300 с.
- Романчук О. Розлади спектру аутизму в запитаннях та відповідях. – Львів: Свічадо, 2016. – 168 с.
- Руководство по детской и подростковой психиатрии : в 2 т. / Междунар. ассоц. дет. и подростков. психиатрии и смеж. спец. (IACAPAP); Ассоц. психиатров Украины; под ред. Джозефа М.; пер. с англ. - 2018.
- Сандерс Д. Подолати фобію. – Львів: Свічадо, 2014. – 88 с.

- Сигел Д. Майндсайт. Новая наука личной трансформации. - Издательство: Манн, Иванов и Фербер, 2015. – 336с.
- Сигел, ДэниелС. Внимательный мозг. Научный взгляд на медитацию / Дэниел Сигел ; пер. с англ. А. Анваера ; [науч. ред. Е. Пустошкин]. — М. : Манн, Иванов и Фербер, 2016. — 336 с.
- Стефен А.Маїстро, Джерард Дж.Коннорс, Ронда Л.Дірінг. Розлади, спричинені вживанням алкоголю. - Львів: Свічадо, 2018.-123с
- Цветкова Л.С., Цветков А.В. Нейропсихологическое консультирование в практике психолога образования. – М.: Спорт и Культура – 2000, 2012. – 77с.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 10

Тема: Ігрова діяльність у розвитку мозку

1. Ігрові стратегії розвитку мозку.
2. Створення ігор та розробка ігрових завдань для нейрокорекції.

Основні поняття	<i>Гра, нейрокорекція</i>	
Завдання для самостійної роботи		
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ опрацювати питання та поняття теми ▪ виконати завдання для практичної роботи 	<p>1 година</p> <p>1 година</p>
Практична частина	<p><i>Об'єднатися у групу з одногрупниками (по 5 осіб). У мікрогрупах розробити:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>стратегію гри.</i> • <i>завдання для різних ігрових етапів.</i> • <i>дизайн гри.</i> <p><i>Виготовити гру та продемонструвати в групі</i></p>	

Література

Основна література:

- Свааб Д.Ф. Наш творчий мозок. – Харків: Клуб Сімейного Дозвілля, 2019. – 463 с.

Додаткова література:

- Бэнкс Э., Хиршман Л. На одной волне. Нейробиология гармоничных отношений. - Издательство: Манн, Иванов и Фербер, 2015. – 304с.
- Глозман Ж. М. Нейропсихология детского возраста : учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. — М. : Издательский центр «Академия», 2009. — 272 с.
- Дойдж Н. Пластичность мозга. Потрясающие факты о том, как мысли способны менять структуру и функции нашего мозга. – М.: Эксмо, 2011. – 544с.
- Коэн Л. Удивительные истории о мозге, или рекорды памяти коноплянки. – М.: ООО Группа Компаний «РИПОЛ классик», 2016. – 266с.
- Микадзе Ю. Нейропсихология детского возраста: Учебное пособие. — СПб.:Питер, 2008. — 288 с.
- Сигел Д. Д., Брайсон Т. П. Воспитание с умом. 12 революционных стратегий всестороннего развития мозга вашего ребенка. - Издательство: Эксмо, 2014. - 256с.
- Сигел Д., Брайсон Т. Секрети мозку. 12 стратегій розвитку дитини. – К.: Наш формат, 2017. – 192с.
- Танзи Р., Чопра Д. Совершенный мозг. – М.: Эксмо, 2014. – 400с.
- Хансон Р., Мендиус Р. Мозг и счастье. Загадки современной нейропсихологии. – Изд-во «Эксмо», 2011. – 320с.

Тема: Нейродіагностика дітей та дорослих

1. Особливості нейродіагностики в дитячому віці.
2. Особливості діагностики мозкової активності дорослих

Основні поняття	<i>нейродіагностика</i>
------------------------	-------------------------

Завдання для самостійної роботи

▪ опрацювати питання та поняття теми ▪ виконати завдання для практичної роботи	1 година 1 година

Практична частина	<i>Скласти переліки методів діагностики дітей та дорослих. Виокремити спільні методи та відмінності</i>
--------------------------	---

Література

Основна література:

- Глозман Ж.М. Нейропсихологическое обследование: качественная и количественная оценка данных. - М.: Смысл, 2012. — 264 с.
- Хомская Е. Д. Х. Нейропсихология: 4-е издание. — СПб.: Питер, 2005. — 496 с.

Додаткова література:

- Бизюк А.П. Компендиум методов нейропсихологического исследования. Методическое пособие. — СПб.: Речь, 2005. — 400 с.
- Критерії діагностики і психотерапії розладів психіки та поведінки [Електронний ресурс] / Під ред. Б. В. Михайлова, С. І. Табачнікова, О. К. Напрєєнка, В. В. Домбровської // Новини української психіатрії. — Харків, 2003. — Режим доступу: <http://www.psychiatry.ua/books/criteria>.
- Микадзе Ю. Нейропсихология детского возраста: Учебное пособие. — СПб.:Питер, 2008. — 288 е.
- Прибрам К. Языки мозга. Экспериментальные парадоксы и принципы нейропсихологии. – М.: Прогресс, 1975. – 464с.
- Руководство по детской и подростковой психиатрии : в 2 т. / Междунар. ассоц. дет. и подростков. психиатрии и смеж. спец. (IACAPAP); Ассоц. психиатров Украины; под ред. Джозефа М.; пер. с англ. - 2018.
- Синопис діагностичних критеріїв DSM-V та протоколів NICE для діагностики та лікування основних психічних розладів у дітей та підлітків / перекл. з англійської; упор. та наук. ред. Леся Підлісецька. (Серія «Психологія. Психіатрія. Психотерапія»). Львів: Видавництво Українського католицького університету, 2014. 112 с.
- Сиротюк А.Л. Нейропсихологическое и психофизиологическое сопровождение обучения. — М.: ТЦ Сфера, 2003. — 288 с.
- Тонконогий И., Пуанте А. Клиническая нейропсихология. — СПб.: Питер, 2007. — 528 с.
- Хомская Е.Д. Нейропсихологическая диагностика. - М.: Институт Общегуманитарных Исследований, В.Ю. Секачев, 2007. — 64 с.
- Цветков А.В., Хуснутдинов С.И. Нейропсихология и нейропедагогика подростка. – М.: ООО Спорт и культура-2000, 2015. – 43с.
- Цветкова Л.С., Цветков А.В. Нейропсихологическое консультирование в практике психолога образования. – М.: Спорт и Культура – 2000, 2012. – 77с.

Підготувати нейрокорекційну програму, яка містить:

1. Обґрунтування, мету, завдання.
2. Діагностичний комплекс із 3х нейродіагностичних методик.
3. Текст психоедукації з обраної проблеми.
4. Корекційну частину з 3х методик.
5. Опис реалізації програми з результатами реального дослідження принаймні 1 особи.

Результатом роботи представити у таких формах:

- Письмовий текст (короткий структурований текст до кожного питання)
- Усне представлення на занятті або відео презентації своєї роботи у формі діалогу.
- Короткі відео до кожного питання (фрагменти мультфільмів, фільмів, відеолекцій тощо)

Завдання для самостійної роботи

▪ опрацювати літератури та матеріалів лекцій та практичних занять	1 година
▪ підготовка тексту програми	1 година
▪ підготовка усної відповіді / запис відео	1 година
▪ пошук та обробка відеофрагментів	1 година

ЗАВДАННЯ ДО ПІДСУМКОВОЇ МОДУЛЬНОЇ РОБОТИ

Умовою допуску до ПМР є проходження перевірки рівня засвоєння знань з теми, яка виносилася на самостійне опрацювання.

I. Тестові завдання. Максимальна кількість балів – 20.

II. Теоретичне питання. Максимальна кількість балів – 30.

Перелік питань:

1. Еволюція нервової системи. Унікальність людського мозку
2. Теорія триєдиного мозку. Три еволюційні підсистеми
3. Нейрони, синапси та нейронні мережі
4. Концепція нейропластичності. Синаптогенез, апоптоз, прунінг, нейрогенез, мієлінізація
5. Нейромедіатори та їх функції. Роль хімічних речовин у розвитку мозкових функцій та дисфункцій
6. Зонування кори головного мозку. Центральна і периферична нервові системи
7. Інтеграція двох півкуль головного мозку.
8. Дзеркальні нейрони. Нейронні шляхи для здорових стосунків. Оцінка стосунків за системою C.A.R.E.
9. Мова та розвиток мозку.
10. Духовність і віра в нейропсихології
11. Освіта, політика, мистецтво та інші культурні фактори розвитку мозку
12. Внутрішньоутробний розвиток і мозок
13. Розвиток мозку дитини та підлітка
14. Нейрогенез у дорослому мозку. Проблеми старіння мозку
15. Геноміка: ключові поняття. Роль генетики в розвитку мозку. Генетичні причини окремих порушень мозкової діяльності Розташування функцій мозку
16. Локалізація функцій мозку та локальна свідомість. Нейродетермінізм
17. Структурно-функціональна модель роботи мозку
18. Нейропсихологічні особливості когнітивних процесів: пам'ять, здібності, емоції, регуляція.
19. Порушення поведінки та їх відображення в мозковій активності.
20. Розлади спектру аутизму.
21. Гіперактивний розлад з дефіцитом уваги.
22. Батьківські навички та дитячі психічні розлади
23. Нейробиологія тривоги. ГТР, ОКР, панічний розлад, фобії.
24. Нейробиологія депресії.
25. Нейробиологія злості та агресії.
26. Нейропсихологічні проблеми при дифузії відповідальності та схильності до аморальних вчинків.
27. Нейробиологія залежностей
28. Робота мозку в стресових ситуаціях.
29. Посттравматичний стресовий розлад. Нейробиологія ПТСР.
30. Нейробиологія стресостійкості. Фактори, що сприяють розвитку мозку.
31. Ресурсні активності та їх роль у стимулюванні мозкової активності. Спорт та мозкова активність. Вплив мистецтва на роботу мозку.
32. Здорове харчування та мозок
33. Методи візуалізації живого мозку.

34. Вивчення електричної та магнітної активності.
35. ФМРТ і ПЕТ: непряме вивчення нейронної активності.
36. Методи бліц-діагностики.
37. Нейропсихологічні тести та комплекси методик.
38. Стратегії розвитку мозку. Інтеграція правої та лівої півкуль. Інтеграція верхнього та нижнього поверхів мозку. Інтеграція пам'яті. Інтеграція частин себе. Інтеграція з іншими.
39. Врахування роботи мозку в КППТ.
40. EMDR терапія і нейропсихологія.
41. Майндфулнес і нейропсихологія
42. Нейрогімнастика. Корекційні нейропсихологічні програми
43. Ігрова діяльність у розвитку мозку
44. Особливості нейродіагностики в дитячому віці.
45. Особливості діагностики мозкової активності дорослих

III. Професійно-орієнтоване завдання Максимальна кількість балів – 50. Оцінкою за це завдання є середнє арифметичне оцінок за практичні завдання до практичних занять та ІНДЗ (ПОЗ)

ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Еволюція нервової системи. Унікальність людського мозку
2. Теорія триєдиного мозку. Три еволюційні підсистеми
3. Нейрони, синапси та нейронні мережі
4. Концепція нейропластичності. Синаптогенез, апоптоз, прунінг, нейрогенез, мієлінізація
5. Нейромедіатори та їх функції. Роль хімічних речовин у розвитку мозкових функцій та дисфункцій
6. Зонування кори головного мозку. Центральна і периферична нервові системи
7. Інтеграція двох півкуль головного мозку.
8. Дзеркальні нейрони. Нейронні шляхи для здорових стосунків. Оцінка стосунків за системою С.А.Р.Е.
9. Мова та розвиток мозку.
10. Духовність і віра в нейропсихології
11. Освіта, політика, мистецтво та інші культурні фактори розвитку мозку
12. Внутрішньоутробний розвиток і мозок
13. Розвиток мозку дитини та підлітка
14. Нейрогенез у дорослому мозку. Проблеми старіння мозку
15. Геноміка: ключові поняття. Роль генетики в розвитку мозку. Генетичні причини окремих порушень мозкової діяльності Розташування функцій мозку
16. Локалізація функцій мозку та локальна свідомість. Нейродетермінізм
17. Структурно-функціональна модель роботи мозку
18. Нейропсихологічні особливості когнітивних процесів: пам'ять, здібності, емоції, регуляція.
19. Порушення поведінки та їх відображення в мозковій активності.
20. Розлади спектру аутизму.
21. Гіперактивний розлад з дефіцитом уваги.
22. Батьківські навички та дитячі психічні розлади
23. Нейробіологія тривоги. ГТР, ОКР, панічний розлад, фобії.
24. Нейробіологія депресії.
25. Нейробіологія злості та агресії.
26. Нейропсихологічні проблеми при дифузії відповідальності та схильності до аморальних вчинків.
27. Нейробіологія залежностей
28. Робота мозку в стресових ситуаціях.
29. Посттравматичний стресовий розлад. Нейробіологія ПТСР.
30. Нейробіологія стресостійкості. Фактори, що сприяють розвитку мозку.
31. Ресурсні активності та їх роль у стимулюванні мозкової активності. Спорт та мозкова активність. Вплив мистецтва на роботу мозку.
32. Здорове харчування та мозок
33. Методи візуалізації живого мозку.
34. Вивчення електричної та магнітної активності.
35. ФМРТ і ПЕТ: непряме вивчення нейронної активності.
36. Методи бліц-діагностики.
37. Нейропсихологічні тести та комплекси методик.
38. Стратегії розвитку мозку. Інтеграція правої та лівої півкуль. Інтеграція верхнього та нижнього поверхів мозку. Інтеграція пам'яті. Інтеграція частин себе. Інтеграція з іншими.
39. Врахування роботи мозку в КПТ.
40. EMDR терапія і нейропсихологія.
41. Майндфулнес і нейропсихологія
42. Нейрогімнастика. Корекційні нейропсихологічні програми
43. Ігрова діяльність у розвитку мозку
44. Особливості нейродіагностики в дитячому віці.
45. Особливості діагностики мозкової активності дорослих

ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Глозман Ж.М. Нейропсихологическое обследование: качественная и количественная оценка данных. - М.: Смысл, 2012. — 264 с.
2. Каменская М.А, Каменский А.А. Основы нейробиологии. - М.: Дрофа, 2014. - 372 с.
3. Хомская Е. Д. Х. Нейропсихология: 4-е издание. — СПб.: Питер, 2005. — 496 с.
4. Мозг, познание, разум: введение в когнитивные нейронауки: в 2 ч. / под ред. Б. Баарса, Н. Гейдж ; пер. с англ. под ред. проф. В. В. Шульговского. — М. : БИНОМ. Лаборатория знаний, 2014.
5. Свааб Д.Ф. Наш творчий мозок. – Харків: Клуб Сімейного Дозвілля, 2019. – 463 с.

Додаткова література:

6. Абрамовіц Дж.С., Джейкобі Р. Дж. Обсесивно-компульсивний розлад у дорослих. – Львів: Свічадо, 2018. – 156с.
7. Атлас «Нервная система человека. Строение и нарушения». Под редакцией В.М.Астапова и Ю.В. Микадзе. 4-е издание, перераб. и доп. — М.: ПЕР СЭ, 2004. — 80 с.
Бизюк А.П. Компендиум методов нейропсихологического исследования. Методическое пособие. — СПб.: Речь, 2005. — 400 с.
8. Батлер Дж. Подолати соціальну тривогу.– Львів: Свічадо, 2014 – 96 с.
9. Бэнкс Э., Хиршман Л. На одной волне. Нейробиология гармоничных отношений. - Издательство: Манн, Иванов и Фербер, 2015. – 304с.
10. Вайтгед Л. Подолати розлад харчової поведінки.. – Львів: Свічадо, 2016 – 112 с.
11. Вестбрук Д. , Моррисон Н. Подолати обсесивно-компульсивний розлад.. – Львів: Свічадо, 2016 – 80 с.
12. Вестбрук Д. та Рауф Х. Подолати панічний розлад.. – Львів: Свічадо, 2015 – 78 с.
13. Вестбрук Д.Подолати депресію. - Львів: Видавництво Українського католицького університету, 2014. - 94 с.
14. Газзанига М. Кто за главного? Свобода воли с точки зрения нейробиологии. – М.: АСТ, 2017. – 368с.
15. Глозман Ж. М.Г 547 Нейропсихология детского возраста : учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. — М. : Издательский центр «Академия», 2009. — 272 с.
16. Гофманн А. EMDR терапія наслідків психотравми. – Львів: Свічадо, 2017. – 268 с.
17. Даренд Марк В. Тяжкі поведінкові проблеми. – Львів: Свічадо, 2018. – 190с.
18. Дойдж Н. Пластичность мозга. Потрясающие факты о том, как мысли способны менять структуру и функции нашего мозга. – М.: Эксмо, 2011. – 544с.
19. Ентоні М., Рова К. Розлад соціальної тривоги..- Львів: Свічадо, 2018.-122с.
20. Каменская М.А. Основы нейробиологии : учебник для вузов М. А. Каменская, \ А.А. Каменский.- М.: Дрофа, 2014.- 365 с.
21. Карачевський А. Подолати алкогольну залежність. – Львів: Свічадо, 2016 – 124 с.
22. Коэн Л. Почему девочки не хуже мальчиков разбираются в математике. – М.: РИПОЛ классик, 2016. – 267с.
23. Коэн Л. Удивительные истории о мозге, или рекорды памяти коноплянки. – М.: ООО Группа Компаний «РИПОЛ классик», 2016. – 266с.
24. Критерії діагностики і психотерапії розладів психіки та поведінки [Електронний ресурс] / Під ред. Б. В. Михайлова, С. І. Табачнікова, О. К. Напреєнка, В. В. Домбровської // Новини української психіатрії. — Харків, 2003. — Режим доступу: <http://www.psychiatry.ua/books/criteria>.
25. Кухман К., Сандерс Д. Якщо ви надмірно тривожитесь за здоров'я. - Львів : Свічадо, 2015 – 64с.
26. Лурия А.Р. Основы нейропсихологии. Учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. — М.: Академия, 2003. — 384 с.
27. Майнеро Ф.Х.С., Бергна М. Однакові чи різні? Геноміка. – Львів: Видавництво Старого Лева, 2019. – 68с.
28. Маркер К. Д., Ейлворд Е. Генералізований тривожний розлад. – Львів: Свічадо, 2017. – 144с.
29. Микадзе Ю. Нейропсихология детского возраста: Учебное пособие. — СПб.:Питер, 2008. — 288 е.
30. Мюллер М. Якщо ви пережили психотравмуючу подію // <http://prostirnadii.org.ua/files/post.pdf>
31. Ньюберг Э., Д'Аквили Ю., Рауз В. Тайна Бога и наука о мозге Нейробиология веры и религиозного опыта. – М.: Эксмо, 2013. – 320с.
32. Ньюберг Э., Уолдман М. Р.Как Бог влияет на ваш мозг: Революционные открытия в нейробиологии. - М. : Эксмо, 2012. — 576 с.

33. Очерки детской психиатрии. Аутизм: учебное пособие для специалистов в области охраны психического здоровья детей / Под ред. главного внештатного специалиста МЗ Украины по специальности «детская психиатрия» И.А. Марценковского // *НейроNEWS*. – 2014. – 280 с.
34. Прибрам К. Язык мозга. Экспериментальные парадоксы и принципы нейропсихологии. – М.: Прогресс, 1975. – 464с.
35. Рем Л. Депресія.- Львів: Свічадо, 2019
36. Романчук О. І. Психотравма та спричинені нею розлади: прояви, наслідки й сучасні підходи до терапії // *Нейроnews: Психоневрологія і нейропсихіатрія*. – № 1 (36). – Режим доступу: [<http://neuro.health-ua.com/page/psihotravma-ta-sprichineni-neyu-rozlad-i-proyavi-naslidki-j-suchasni-pidhodi-do-terapiyi>]
37. Романчук О. Гіперактивний розлад з дефіцитом уваги у дітей: Практичне керівництво. – Львів: Свічадо, 2015. – 300 с.
38. Романчук О. Розлади спектру аутизму в запитаннях та відповідях. – Львів: Свічадо, 2016. – 168 с.
39. Руководство по детской и подростковой психиатрии : в 2 т. / Междунар. асоц. дет. и подростков. психиатрии и смеж. спец. (IACAPAP); Асоц. психиатров Украины; под ред. Джозефа М.; пер. с англ. - 2018.
40. Сакс О. - Музыкафилия: Сказки о музыке и о мозге. - М.: Кноpf, 2007. - 54 с.
41. Сандерс Д. Подолати фобію. – Львів: Свічадо, 2014. – 88 с.
42. Сигел Д. Д., Брайсон Т. П. Воспитание с умом. 12 революционных стратегий всестороннего развития мозга вашего ребенка. - Издательство: Эксмо, 2014. - 256с.
43. Сигел Д. Майндсайт. Новая наука личной трансформации. - Издательство: Манн, Иванов и Фербер, 2015. – 336с.
44. Сигел, ДэниелС. Внимательный мозг. Научный взгляд на медитацию / Дэниел Сигел ; пер. с англ. А. Анваера ; [науч. ред. Е. Пустошкин]. — М. : Манн, Иванов и Фербер, 2016. — 336 с.
45. Синопис діагностичних критеріїв DSM-V та протоколів NICE для діагностики та лікування основних психічних розладів у дітей та підлітків / перекл. з англійської; упор. та наук. ред. Леся Підлісецька. (Серія «Психологія. Психіатрія. Психотерапія»). Львів: Видавництво Українського католицького університету, 2014. 112 с.
46. Сиротюк А.Л. Нейропсихологическое и психофизиологическое сопровождение обучения. — М.: ТЦ Сфера, 2003. — 288 с.
47. Сігел Д., Брайсон Т. Секрети мозку. 12 стратегій розвитку дитини. – К.: Наш формат, 2017. – 192с.
48. Спрингер С, Дейч Г. Левый мозг, правый, мозг.: Пер. с англ. — М.: Мир, 1983. — 256с.
49. Стефен А.Маїстро, Джерард Дж.Коннорс, Ронда Л.Дірінг. Розлади, спричинені вживанням алкоголю. - Львів: Свічадо, 2018.-123с
50. Танзи Р., Чопра Д. Совершенный мозг. – М.: Эксмо, 2014. – 400с.
51. Тонконогий И., Пуанте А. Клиническая нейропсихология. — СПб.: Питер, 2007. — 528 с.
52. Фрит К. Мозг и душа. Как нервная деятельность формирует наш внутренний мир. –Астрель: Corpus, 2015. – 336с.
53. Хансон Р., Мендиус Р. Мозг и счастье. Загадки современной нейропсихологии. – Изд-во «Эксмо», 2011. – 320с.
54. Хомская Е.Д. Нейропсихологическая диагностика. - М.: Институт Общегуманитарных Исследований, В.Ю. Секачев, 2007. — 64 с.
55. Цветков А.В., Хуснутдинов С.И. Нейропсихология и нейропедагогика подростка. – М.: ООО Спорт и культура-2000, 2015. – 43с.
56. Цветкова Л.С. Нейропсихология счета, письма и чтения: нарушение и восстановление. - М.: «Юристь», 1997. – 256 с.
57. Цветкова Л.С., Цветков А.В. Нейропсихологическое консультирование в практике психолога образования. – М.: Спорт и Культура – 2000, 2012. – 77с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Вид завдання	Оцінка	Вимоги до знань та умінь студентів
Тестове	5 балів	Правильна відповідь на тестове завдання.
	0 балів	Неправильна відповідь на тестове завдання.
<i>Максимальна кількість балів</i>	20 балів	
Теоретичне	0-9 балів	Несвідоме, механічне відтворення матеріалу зі значними помилками та прогалинами; судження необґрунтовані; недостатньо проявляється самостійність мислення. Відповідь містить стилістичні та граматичні помилки.
	10-16 балів	Свідоме відтворення матеріалу з незначними помилками; дещо порушено логічність та послідовність викладу; недостатньо проявляється самостійність мислення. Відповідь стилістично правильна, містить незначні граматичні помилки.
	17-23 бали	Свідоме і повне відтворення матеріалу з деякими неточностями у другорядному матеріалі; виклад матеріалу достатньо обґрунтований, дещо порушено послідовність викладу. Відповідь стилістично та граматично правильна.
	24-30 балів	Виклад матеріалу глибоко обґрунтований, логічний, переконливий. Відповідь містить власні приклади, що свідчать про творче застосування матеріалу. Відповідь стилістично та граматично правильна.
<i>Максимальна кількість балів</i>	30 балів	
Професійно-орієнтоване	50-46 балів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз ситуації базується на отриманих теоретичних знаннях 2. Проблему сформульовано у наукових термінах 3. Правильно визначено основні поняття та категорії, що описують ситуацію 4. Відповідь містить детальне наукове пояснення описаних фактів. Інтерпретація містить узагальнену характеристику досліджуваного явища, описуються можливі причини такого результату 5. Для ілюстрації підібрано власні приклади 6. Відповідь містить власні висновки автора. 7. Робота написана стилістично та граматично правильно з використанням професійних термінів.

	45-38 бали	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз ситуації базується на отриманих теоретичних знаннях. 2. Проблему сформульовано у наукових термінах. 3. Правильно визначено основні поняття та категорії, що описують ситуацію. 4. Відповідь містить детальне наукове пояснення описаних фактів. Інтерпретація містить узагальнену характеристику досліджуваного явища. 5. Відповідь ілюструється відповідними прикладами з підручників та посібників. 6. Відповідь містить власні висновки автора. 7. Робота написана стилістично та граматично правильно з використанням професійних термінів.
	30-37 балів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз ситуації базується на отриманих теоретичних знаннях 2. Проблему сформульовано у наукових термінах 3. Частково визначено основні поняття та категорії, що описують ситуацію 4. Відповідь містить спробу наукового пояснення описаних фактів. Інтерпретація містить часткову характеристику досліджуваного явища. 5. Для ілюстрації підібрано приклад, описаний в підручнику або на лекції 6. Відповідь містить власні висновки автора. 7. У роботі є незначні стилістичні та граматичні помилки.
	0-29 балів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Є помилки у визначенні основних понять та наукового змісту ситуації. Пояснення базується на побутових уявленнях та не завершується власним висновком.
Максимальна кількість балів	50 балів	
Всього	100 балів	